

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 26 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 6-hasábos betűsor egyszer 30 fillér
 minden következőnél 15 fillér

Nyitász sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemen
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 488.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Rézvámp-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, június 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérolók: Jégre tett virágok.
- Günther nem enged.
- Ahány nap, annyi terv.
- A város világlátása.
- A bankszakértők véleménye.
- Rugás — Magyarország felé.
- Az A. célkirály az omnibuszon.
- Felfüggesztett rendőrfőkapitány.
- Szálló igék.
- Hova épüljön az új reáliskola.
- Operációból bűnpör.
- Aradi esték.
- Aradi hölgyek és urak távlovaglása.
- Wekerle üzenete Aradra.
- Tárca: Szerelem a festett világban. Írta: Vértessy Gyula.

Jégre tett virágok.

Budapest, június 3.

Bulgária híres rózsakertjeiben ilyenkor millió rózsák virít. Karlovo környéke valóságos rózsatenger. A hódító illattól elkábul az, aki nem szokott hozzá. A bolgár kertészek azonban csak — üzlet, benne méheknek csinálja a mézgyűjtő gyönyörűséget, nem is a saját szemének, szaglós érzékeinek termel, hanem a rózsajel kereskedőknek és gyárosoknak, akiknek ügynökei meglátogatják a rózsaszüretkor és drágábban fizetik a szárított szirmokat, mintha búzát, rozst vetett volna.

Minálunk a rózsák a szépség, a vidámság, az élvezet látékszere. Télen át földbe hajtják törékeny törzsét a fagy ellen, karóval megtámasztják, hogy a szélvihar

ki ne tépje. Gondosan ápolja kertjében, felfuttatja a háza falára a gazda, üveg-házba viszi a kertész, keblére tűzi a szép asszony, gomblyukban hordja a gavallér. A rózsák az élet költészete.

Az ur, akinek Isten módot adott hozzá, nem várja be, míg a természet a maga rendes útján megtermi a virágot: drága pénzen, üvegtető alatt, mesterséges fűtéssel is előállítja magának. A nagyváros lakója a maga tömegszükségletével olcsóbban is hozzájut időnap előtt. Élelmes kereskedők gondoskodnak róla. Vaggon-számra hozatják délvidekről, olasz földről a szebbnél-szebb rózsát. Sűrűn összerakják a bimbójában levő virágot, hogy a szabad levegő ne férjen hozzá és ezért tovább tartson, úgy hozzák ide, levágva tövére, megöntözve. S a rózsák eljön, nem sejt semmit sorsáról, nem békéltlenkedik, nem szur tövisével, nem nyilik ki utközben, nem is hervad el.

A kereskedő nem viheti mind azonnal a piacra, nem is adhatja el. Napokig kell még a virágnak bimbóban eltartania, míg vevője akad. Megcsalja tehát a természetet. Tovább csalja. A virágot jégsekerevénybe zárja. A hideg, sötét helyen egy hétig is eláll még. S hogy szét ne nyíljon: apró drótszálakkal összetűzi, összeszorítja, hogy a vevő ne lásson semmit a mesterkedésből. Így marad a bimbó bimbónak két hétig is azután, hogy a lombard síkságról a pesti gavallér kabátjára kerül. Ott aztán egy óra alatt kinyilik, elhervad...

Ilyenek a jégre tett virágok. A termé-

zet költészete az üzleti mesterkedés rab-igájában. A délvidek napsugara fölshál-ítva, konzerválva az északibb tájakon. Elraktározott, agyoncsigázott, lehűtött és ismét felmelegített virágillat, költészet, szépség és kellem.

Ebből a virágból azonban bajos volna rózsajelét préselni. Legfeljebb pénzt lehet belőle csinálni, ha idejében elkél. Különben még ráfizet nagy ügyeskedésére az élelmes kereskedő is. Rózsajelét csak a természet ölében megérett virág ad. Csak az anyatón s az anyaföld ölében a napsugárral játszva s abból táplálkozva...

Valamikor mi is így gondoltuk. Egy nagy kopasz erdő volt Magyarország. A szabadság napsugara, a szabadság költészete, a magyar föld termő, teremtő erejével egyesülve, éltette, nevelte, borította be völgyeinket, hegyoldalainkat. Akkor a virág szabadon tenyészett, nőtt föl, szórta szét illatát, ingyen adta kelyhének mézét a méheknek, gyönyörködtette a szemet és bájolta el a vendégeket. Az más idő volt. Akkor még hittünk, reméltünk, vágyakozástól, lelkesedéstől volt forró a levegő.

Ma már ez nem megy. Vagy — még nem megy. De azért virágnak lennie kell. S ha nincs: hozatják. Időnapelőtt leszakítják, vasutra teszik, szétosztják, kinyilását apró tűszurásokkal és alig észrevehető drótcskákkal meggátolják, jégre teszik és úgy árulják. Drága pénzen veszik, még drágábban adják. Sokan meg is fizetik. Illata nincs, gyorsan elhervad. De virágnak ez is virág. És hozzá természetes virág. És drága virág...

Szerelem a festett világban.

Írta: Vértessy Gyula.

A vizsgálóbíró rágyújtott a szép sárga trabukkóra s odaszólt az írónak:

— Nem kell mindent belevenni a jegyzőkönyvbe, amit ez a komédiás összefecseg. Csak a lényegét.

— De kérem, tekintetes uram, ép ez a dolog lényege! Nem menteni akarom én magam. Csak azt akarom, hogy megértsék az urak, miért öltem meg a feleségemet.

— Hát beszéljen, bánom is én!

— Csodálatos teremtés volt ő, bíró ur, nagyon csodálatos. Májig sem tudom, hogy mi volt: angyal-e, ördög-e? A teste talán mégis az ördögé volt. A lelkébe nem láthattam bele. Mikor kikapult a testéből, azon a kis nyíláson, amelyet az én késem vágott hófehér mellén, még akkor sem láthattam.

Most sem tudom, fehér volt-e, vagy fekete? Talán majd ha odafent vagy odalent találkozzunk, akkor megtudom „az igazi színt”.

Ő csodálatos teremtés volt, én pedig gyáva és ostoba voltam. De hát hol van az a szerelmes ember, aki elég bátor a lemondáshoz és aki elég okos ahhoz, hogy belássa, hogy valaki, akit szeret, nem neki való. Legalább is nem feleségnek.

De ha látta volna, bíró ur, milyen szép volt! A szeme olyan ártatlan, olyan tiszta fényű volt! S a hangja! Mintha tündér-

harang csengett volna! S a járása a mozdulata, a tánca, csupa ritmus, csupa költészet és mellette csupa érzékizgató, szilaj mámor! Aki látta, elveszítette az eszét. Hát még aki szerette, aki nemcsak bírni akarta, de becsületesen, lélekkel, tuláradó szívvel szerette! Ugy, ahogy én!

És ez az édes, bájos, bűvös teremtés mindennel és mindenkivel az életben csak játszott. Ugy született, hogy ne tudja az életet komolyan venni egy percig se.

Nem is vette. Játszott a szerelemmel is, becsülettel is, a hűséggel is, ahogy játszott a kis foxterrierjével, vagy valamelyik udvarlójával, vagy velem.

Még talán engem vett volna legkomolyabban, ha én nem vettem volna őt komolyan. Ha léha szerelemmel közeledtem volna feléje, talán lebillincseltem volna. Hiszen néha olyan igaz szerelemmel közeledett felém, mikor előadás után olyan fáradtan ültem odahaza. Hogy ugrott a nyakamba, hogy ölelt, csókolt!

Azt hiszem, hogy meg kell örülnöm, ha eszembe jut, hogy soha többé nem fog megölelni, megcsókolni.

— Bizony, az nem fogja, — mormogta a bíró ur, — de hát kedves barátom, akit szeretünk, azt nem szoktuk ám lebecsülni.

— Azért öltem meg, mert szerettem! És mert azt hittem, hogy megcsalt.

— Hát még hozzá bizonyítéka sem volt? Csak hitte? pattant fel a bíró ur.

— Csak hittem! Egyre kutattam utána,

egyre kételkedtem benne. S mi bizonyítékom volt? Egy csók, amit annyinak ad egy színésznő. Kényszerből is, játékból is. És volt, semmi egyéb. S az utolsó percben megesküdt, hogy csak engem szeretett, nem csalt meg senkivel! Ez az irtózatos! Még az, hogy én még most sem hiszek neki! Neki, aki haldokolva esküdt!

— Ne szavalljon és ne patetizáljon! Nincs itt publikum. A dologra!

— Hát megöltem! Akasszanak fel! — vágja oda dacosan és azzal elhallgat.

Hanem később megint csak beszélni kezd:

— Kiálthatatlan, utálatos voltam. Egyre féltékenykedtem. Hát még mikor láttam egy-egy operettben ingerlően szép és szemtelen jelmezelben! Buja tásban ragyogott a szeme; mozdulataiban annyi bűnös kacérság volt és mosolyában, tekintetében annyi szédítő mámor.

Oh, ilyenkor azt hittem, hogy az a nő beferdíti az én becsületemet és megszenteltelenti a művészet templomát! Mert én annak tartottam a színpadot!

De mikor szóltam neki, kinevetett:

— Csak nem játszhatom úgy, mint te! Nem vagyok én drámai színész! Nekünk ingerelni kell! Azért fizetnek! Meg aztán jól is eszik látni, hogy bomlanak utánam!

Később aztán rám unt. S a szememre hányt, hogy minek vettem el!

— Elvetted a legnagyobb érdekességemet! Kik érdekel többé egy színésznő, akinek férje van? Végünk van, ha tudják rólnk, hogy elő-

Tovább is van. A jó Potemkin egész falvakat varázsolt elő Katalin cárnő utjába. A szegénység, nyomor, éhség, pusztulás birodalmába mesterségesen beültetett egy kis jólétet, boldogságot, megelégedettséget. És megcsalta a cárnét. Az új Potemkinnek nem csalhatják meg a cárt. Oreg is, jól is lát, nem is utazik. De nem is akarják őt félre vezetni. Inkább a népet. Azt — könnyebb.

A fák termését megrontotta a fagy, megdézsmálta a szárazság, végleg elpusztította a temérdek hernyó. Virág sincs, levél sincs rajtuk, gyümölcs annál kevésbbé. A jó kertészek hát mit csinálnak? Olasz földről hozatnak bimbókat vaggonszámra. Jégre teszik, megfagyasztják. Ejnek idején felrakják a fára s úgy mutogatják egy fél órára a szájtató népnek szoborleplezésnél, banketeken, miniszteri látogatások alkalmával. S az éhes nép tapsol a csudatevőnek s nem veszi észre, hogy a drága virág idegen virág, gyökere nincs, gyümölcsöt nem ad s egy óra múlva elszárad.

Igy megy ez államköltségen. Nehéz milliók usznak el a szélhámosságra. A nép félre van vezetve. Nem dolgozik: mert azt hiszi, a csudatevők termelnek helyette is. A kik figyelmeztetik: azokra megharagszik. Hiszen azok azt a sok rosszat magyarázzák, hogy a virág nem virág, hanem közpénz, hogy a fán levél sincs, — megették a hernyók, hogy aratás idején száraz lesz az ág is és újra kell ültetni mindent. Ezek ellenben biztatnak is, hitegetnek is, mutogatnak is.

Az őszinteségnek sokszor nehéz a dolga. De mindig bizonyos a végső siker. Ezért jobb vizsgálgódní, el nem keseredni, tovább dolgozni és magát becsapatni nem engedni. Jobb, habár sokszor veszélyesebb. Mert a jégre vitt virágok elhervadnak; a kifizetetlen számlák ellenben itt maradnak. S a jégre vitt nemzet végre belátja, hogy virág, gyümölcs, élet, szabadság, siker, eredmény, győzelem csak a harc, munka, szervezkedés, kitartás, őszinteség

utján jöhet meg. A csillogó, mesterséges szemképráztatás kétszeresen bűnös mérnyület. Először: mert hazugság. Másodszor: mert méreg drága.

Lengyel Zoltán.

Günther nem enged.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Budapest, június 3.

Ma is a büntetőnovellát tárgyalják. A Ház ingerültsége Günther Antal ellen, aki cökö nyösen ragaszkodik javaslata minden betűjéhez, egyre nő. Ma Nagy György a feltételes elítélésnek valami jelentéktelen vonallal való kiterjesztésére tett indítványt. Kelemen Samu ezt melegen pártolta s közben élesen támadta a minisztert, aki azzal az álláspontjával, hogy módosításokat nem tűr, nevetségessé teszi az egész tanácskozást.

Günther azonban nem engedett. A szavazásnál azután 39 képviselő szavazott a miniszter mellett, 18 ellene. Justh Gyula, aki be akarja bizonyítani a kormánynak, hogy most már mindenképen itt az ideje a nyári szünetnek, konstataulta a határozatképtelenséget s negyed órára felfüggesztette az ülést. A szünet után aztán elvetették az indítványt.

Az ülést délelőtt tíz órakor nyitotta meg Justh előök. Rohoncay Lőrinc mandátumát végleg igazolják. Az interpellációs könyvbe Bozoky Árpád jegyzett be interpellációt a szófiai követnek a magyar állampolgárokkal szemben tanúsított magatartása miatt. A Ház fél két órakor tér át az interpellációra.

(A büntető novella.)

Ezután a Ház folytatta a büntető novella részletes tárgyalását. A második szakasznál Nagy György azt indítványozza, hogy a feltételes elítélés kedvezményét a minősített vétségekre is terjesszék ki. Ha ezt az elvet eladják, a törvény büntetés szelleme nem jut kifejtésre és a büntetés kezelését kisebb szigorúsággal büntetjük, mint a gyermekcsempészettel, amelynél az anyai szív dolgozik. Nem érti miért fájik az igazságügyminiszter olyan módosításoktól, melyeket az egész jogászvilág helyesel.

... után, odahaza papucsban meg na. órában vár a férj. Aki a színpadon hódítani akar, annak meg kell őriznie a leányosság jászát. Vagy pedig úgy kell játszania, hogy a férfiak a fejük telejére álljanak!

— És rossznak is kell lenni? kérdeztem egyszer tőle.

— De hogy kell. Csak mutatni kell, mintha rosszak lennének! Kacérkodni, ingeregni, hódítani őket! Szeretni, csak téged szeretlek!

És akkor elhitttem neki! Abban a percben! De már a következőben nem. Irónias élet volt ez! S még hozzá az az irónias ellentét, ami köztünk volt. Nekem a művészetoltára a színpad; neki kenyérereszt és vidám kacérkodási hely. S mikor néha magasabb művészi célokról kezdtem előtte beszélni, kikacagott s felkarva a szoknyáját és mutatva formás lábát, belekezdett valami pikáns kupéba:

— Ez kell a publikumnak, fiam!

— Térjen már végre a dologra.

— Rátérek. Próbálok volt aznap délelőtt.

Az én próbám már elvégeződött, de az övé még tartott. A színpad homályos volt s ő nem látta, hogy én ott állok az egyik oldalal mellett. Nem volt jelerése s nem messze tőlem, a hátulsó színpad mögött beszélgetett azzal az utálatos vörös kritikussal, aki engem mindig levágott, őt pedig mindig dicsértte.

Egészen hozzáimult, a nyakkendőjével babralt és kacagva beszélt nekik, hogy én milyen feltökény vagyok.

— Tudja, kezdek már jóllakni vele. Ott is hagyom, ha nem becsüli meg magát.

A vérem már akkor kezdett forrni. Hát itt akar hagyni? Jóllakott velem?

Közelebb húzód am hozzájuk, hogy minden szavukat halljam. A vörös majom cukorral kínálta meg. Badogdobozban volt s nem tudták felejtetni. Kest vettek elő és azzal fesszgették. A feleségem leült valami lócára s egyik lábát a májakra téve bontogatni kezdte a dobozt. A férfi elé a térdelt, s amint a cipőn felel előkandikált a lába, simogatni kezdte:

— De remek lábad van!

És ő ahelyett, hogy ellökte volna magától azt az embert, hosszahajolt és megcsókolta.

Ekkor rohantam oda. A férfit arcul ütöttem s ellökte, az végignyit a földön, az ő kezéből pedig kikaptam a kést és a mellébe döföttem. Az a nyomorult orditozva elszaladt, ő pedig visszacsúszott a helyére. De inkább az ijedségtől, mint a fájdalomtól ájult el, mert a seb olyan jelentéktelennek látszott. Mikor magához tért, még mosolyogva mondta:

— Mi yen ostoba is vagy!

Az orvos azt áhitotta, hogy egy-két nap mu va már játszhat is és még aznap este fel lépett a vérmérgezés s másnap meghalt. Az utolsó szava ez volt:

— Esküszöm, hogy nem csalalak meg senkivel!

— És én nem hiszem neki most sem! — ordított fel vadul a rab.

Majd zokogni kezdett és kétségbeesetten nyögdécselt:

— S ha mégis igaz lenne?

— Magára nézve az már teljesen mindegy — veté oda a bírő.

Kelemen Samu: Lehetségségnek mondja, hogy az igazságügyminiszter előzetes enunciaciókkal kizárja a vitát a törvényhozás terméből. Ha a törvényjavaslatokon módosítást ejtlen nem szabad, akkor a parlamentarizmus üres illuzió. (Helyeslés.) Ennél az álláspontnál fogva kijelenti, hogy örömmel csatlakozik Nagy György indítványához. Az igazságügyminiszter a királyra hivatkozik a törvényhozás akaratával szemben. Ez legalább is furcsa álláspont. Ervek helyett képekkel argumentált az igazságügyminiszter. Ez nem helyes viselkedés.

Günther Antal: Nem kértem a Házat arra, hogy a törvényjavaslatban kifejezett álláspontomat feltétlenül vállalja. Hivatkoztam a bírák aggodalmára, amivel nekem számolnom kell, annál is inkább, mert ezek többségben vannak. Tart attól, hogy a bírák csak azért fogják megszorítani a korrekcionálás elvét, mert ezzel a feltételes elítélés kedvezményét akarják kizárni. A szakasz változatlan elfogadását kéri.

Csizmadia Endre: Utal arra, hogy a javaslatot az ország egyik legkiválóbb jogásza, alapos megfontolás után készítette.

Elnök: Felteszi a kérdést, de a szavazás után konstatálja, hogy nem bírja megállapítani a többséget. Megszámláltatja a Házat s konstatálja, hogy csak 57 képviselő van jelen s így a Ház határozatképtelen. Az ülést negyed órára felfüggeszti. (Nagy saj.)

A szünet után

a többség eredeti szövegében fogadja el a szakaszt.

(A feltételes elítélés.)

A harmadik szakasznál

Nagy György indítványozza, hogy a feltételes elítélésnél az első büntetés kiszabása után való három évi próbaidőt az elnökség ítéletének napjától számítsák.

Kelemen Samu: Csatlakozik az indítvány szelleméhez, de így, ahogy beterjesztett, elintézetben áll a már elfogadott első szakasszal.

Az előadó válasza után változatlanul elfogadják a szakaszt.

A tízedik szakasznál

Nagy György: Javasolja, hogy az elítelt kiskorú gyámja is felelősségesen.

A Ház elfogadja az indítványt.

(Módosítások.)

Bozoky Árpád: Helyesli a Buza Barna által előmondottakat, de nem elégszik meg a fél munkával. A miniszter szövegéből kihagyandónak tartja a csalás tényálladáinak megállapításánál a *fondorlat* szót és ilyen irányban indítványt tesz.

Nagy Emil: Hibáztatja, hogy a magyar polgári bíróságok nem üldözik kellőképpen a polgári csalást, a büntetőjogi téren pedig túlzásba esnek. A fondorlat megállapítását szükségesnek mondja a csalás megállapításánál.

Günther Antal igazságügyminiszter: Nagy eredményt vár attól a módosítástól, melyet ő ajánlott; de ha a fondorlatot kihagyjuk a csalás kritériumai közül, akkor abból nagy jogi bizonytalanság származnék.

A Ház a miniszter módosítását fogadta el.

(A flumelek sérelme.)

Az 51. §-nál

Zanella Richárd azt panaszoja, hogy a flumelek ügyében a legsúlyosabb büntetések mények miatt a budapesti, törvényszék ítél. Indítványt ad be arra, hogy a flumelek büntető ügyében első fokban kizárólag a flumei bíróság ítéljen.

Günther Antal szerint ezt a fontos kérdést incidentálisan elintézni nem lehet.

A Ház Zanella indítványát elveti és a törvényjavaslatot részleteiben is elfogadja.

(Interpelláció.)

Bozoky Árpád a szófiai magyar követnek egy kérdése miatt interpellál, melyben a követ az utolsó trónraléptének 60. évfordulója alkalmával értekezletre hívta a szófiai osztrákokat és magyarokat. A magyar király — ugymond — csak 41 év óta ül Magyarország trónján.

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek, mire az ülés véget ért.

Ahány nap, annyi terv.

Bonyodalmak az általános választói jog körül.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Andrássy Gyula gróf a képviselőház egyik múlt heti ülésén tudvalevőleg kijelentette, hogy őszszel beterjeszti az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot, de ennek főbb elveiről érdemi felvilágosítást nem adott. A miniszter tartózkodó nyilatkozata sokféle kommentárra adott okot s általában élesen kritizálták azt a taktikát, melylyel ilyen alapvetően fontos kérdésben meglepetés elé akarja állítani az országot.

Késik a választói törvény.

Most azután olyan forrásból, melynek hitelessége minden kétséget kizár, arról értesülünk, hogy Andrássy Gyula gróf nem is nyilatkozhatott másképen, mint amint tette. Az általános választói jog főbb elveiről már csak azért sem tájékozathatta az országot, mert azokkal még maga sincsen tisztában.

Hihetetlennek látszik, de szóról-szóra fedi az igazságot az az értesülés, hogy bár két év óta folytak már az előkészületek, de a belügyminisztérium most sem állapotott még meg a beterjesztendő reform főbb kérdéseire nézve sem. *Napról-napra új tervek kerülnek elő; kész és egészen kidolgozott javaslatokat félredobnak*: vezető principiumok megdöntésével a miniszter új irányok felé indulva dolgoztat ki újabb tervezeteket: az egész minisztérium a kapkodás és bizonytalanság állapotában van és az általános választói jog kérdésével kapcsolatos javaslatok közül még egyetlenegy sincs készen.

Ezért nem adhatott — minden egyéb okot nem is véve tekintetbe — Andrássy Gyula gróf tájékoztatást arról a kérdésről, hogyan áll most az általános választói jog kérdése. Érdekes különben, hogy a törvénytervezetek gyökeres átalakításának munkája, a kész javaslatok sutba dobása arra az időre vezethető vissza, amikor a belügyminiszter utoljára kihallgatáson volt a királynál. *Hazatérve, jóformán minden javaslat újra való kidolgozása iránt rendelkezett.*

Nem lesz többes szavazati jog.

Hogy mennyire nem kész a reform terve, azt kellőképpen illusztrálhatjuk azzal, hogy még az általános választói jog vezető elveit sem fixirozták. Eddig csak annyi az eldöntött kérdés, hogy a választói jog az irás-olvasás cenzusán fog alapulni, hogy minden körülmények közt nyílt és községenként való lesz a szavazás. A többi kérdés fölött most folyik reszkető kétségek közt a tanácskozás. Hetekkel ezelőtt befejezett tény volt, hogy a reform a plurális szavazatok rendszerén fog nyugodni. *Most már ez is megdőlhét.*

Negyvenöt új mandátum.

Ez a főjavaslatról. Pedig ezzel kevesebb is a baj, mint a választói kerületek beosztásával. Az erről szóló javaslat már egészen készen volt. Akkor az volt a tendencia, hogy a választókerületek számát csökkenteni kell. Mint értesülünk, most ezt a tervezetet egészen félredobták s az új javaslat most homlokgyenest ellenkező elvek

szerint készül. Tehát szaporítani fogják a kerületek számát. Az irányító momentum a magyarság érdeke. Eszerint azokat a kerületeket, amelyekben túlnyomó a nemzetiségi választók száma, nagyobbítani fogják. A kerületek szaporítása azonban legfőleg *negyvenöt új mandátumot jelent a jövő képviselőháznak*. Az volt a terv, hogy a választói jog reformjával együtt megcsinálják a vármegyék kikerekítését és a járások beosztását is. Mint halljuk, a belügyminiszter elállott ettől a szándéktól is. A minisztériumban nem akarják megbolygatni a régi tradíciókat, amikhez a vármegyékben ragaszkodnak s így — biztos tudomásunk van róla — *többet szó sincs az általános választói joggal kapcsolatban a megyék kikerekítéséről és a járások beosztásáról.*

A nemzetiségi párt harci szervezkedése.

A nemzetiségi párt tegnapi értekezletéről kiadott felhivatalos kommuniké csak annyit mond, hogy a párt a politikai helyzettel foglalkozott. Mint értesülünk, a párt főleg Apponyi legújabb javaslatával és a választójoggal foglalkozott. A párt elhatározta, hogy az ingyenes elemi oktatásról szóló javaslatot nem fogadja el, mert az a díjtalan tanítás leple alatt újabb csapást mér a nemzetiségi iskolákra és mert a javaslat egyik szakasza azt rendeli, hogy a törzskönyvek és bizonyítványok azokban az iskolákban is magyarul állítandók ki, amelyeknek tanyelve nem magyar. A párt a gazdasági iskolákról szóló javaslatot se fogadja el, mert az a községek újabb megterhelését jelent, ha pedig szükség van ilyen iskolákra, állítsa fel azokat az állam a saját költségén.

Szóba került az értekezleten a választói reform is. A párt tagjai arról értesültek, hogy a reform a plurális szavazati jog rendszerén épül fel és hogy a szavazás nyilvános lesz. Az értekezlet annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a koalíciótól igazságos választójog nem várható és ezért a nyári szünet alatt *a legerősebb agitációt fogja megindítani az általános, egyenlő és titkos választójog érdekében*. A nemzetiségek remélik, hogy akármilyen lesz a választójog, mégis legalább 50–60 mandátum birtokába fognak jutni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Turisták ülése. Az Aradi Turista Egyesület Schill József elnök vezetése alatt tegnap este az egyesület helyiségében rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés egyhangú lelkességgel az egyesület díszelnökvé választotta Fábry Sándor drt, az Acsev. vezérigazgatóját és tiszteletbeli tagjává választotta Sulegmeth Károly áll. vasúti nyug. igazgatóhelyettes. Schill József elnök megemlékezett a fényes sikertű brádi kirándulásról és ennek kapcsán hála- és emlékeztetést mondott Fábry Sándor dr. azon lekötő szíveségéről, mellyel lehetővé tette a kirándulásnak külön vonattal való megtartását, majd felolvasta Fábrynek a választmány köszönő irata után érkezett levelét, melyben Fábry a kulturális egyesületet további jóindulatáról és támogatásáról biztosítja. Az előadottak után lendületes összében méltatja Fábrynek érdemét. Majd lelkes éljenzés között teszi megindítványát, mely szerint az egyesület Fábry Sándor drt a kulturális fejlődés terén szerzett érdemeinek és jóakaratu érdeklődésének elismerése jeléül az egyesület örökös díszelnökvé választotta. A lelkességgel hozott határozat után Schmidt János dr. igazgató az aradi turista egyesület beléletét és közéletét érintő munkásságát vázolja. Végül a közgyűlés az elfoglaltságára való tekintettel lemondó Thémess Résző főtitkárnak eddigi buzgó működéséről jegyzőkönyvi köszönetet szavazott és főtitkárnak helyére pedig a főtitkárnak Elemér

Gyula acsev. hivatalnokot választotta meg. A megüresedett választmányi tag helyére Jáhl Nándort választották meg. A lelkes hangulatban lefolyt rendkívüli közgyűlést társasvacsora követte, melyen a tiszteletbeli tagokat, az egyesület agilis elnökét és igazgatóját ünnepelték.

(*) Felhívás az aradi polgári jótékony nőegylet tagjaihoz. Az aradi polgári jótékony nőegylet elnöksége ezton is felkéri tagjait arra, hogy a pünkösd vasárnap délelőtt kilenc órakor megtartandó közgyűlésén az országos nőegyesületeknek, teljes számban sziveskedjenek megjelenni. Özvegy Purgly Lajosné elnök, Lőcs Résző titkár.

(*) Közgyűlés. Az aradi első betegsegítő-és temetkezési egyesület vasárnap délelőtt Kohn S. N. elnöklésével tartott ülése Varjassy Lajos polgármestert az egyesület dísztagjává választotta. Egyben Krausz Jónás titkár előterjesztésére kimondták, hogy az egyesület hatáskörét az agkori nyugdíjbiztosításra is kiterjesztik.

A város világitása.

A közlekedési albizottság ülése

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Ma délután a közlekedésügyi bizottságnak az az albizottsága tartott ülést, melynek az a feladata, hogy a villamvilágítási részvénytársasággal kötendő közvilágítási szerződés feltételeit előkészítse, illetve az előtanulmányai alapján javaslatot terjesszen a közlekedési bizottság utján a közgyűlés elé. A bizottság mai ülésében részt vett Fényes Résző, a világítási társulat igazgatója is, aki részletesen elmondotta, melyek azok a feltételek, melyeknek alapján a társulat a közvilágítást hajlandó elvállalni.

Mínt hogy a városnak az a törekvése, hogy a villanynyal való közvilágítást ne csak megajvitssa, hanem ki is terjessze, azért, már a közlekedési bizottság plénumában is annak a fellegásnak hívei voltak többségben, akik azt mondják, hogy a társulattal kötendő szerződés ne általány összeg megállapításával történjék, hanem a város arra törekedjék, hogy a szerződésben strikte ki legyen mondva az az elv, hogy annyit fizet a világításért Arad város közönsége, a mennyi áramot a valóságban el is fogyaszt. Ez az elvi kérdés azonban ma még eldöntésre nem került, mert az albizottság csak meghallgatta a villamos társaság igazgatójának előadását s úgy határozott, hogy a jogügyi bizottság véleményét fogja kikérni arra nézve, vajjon a most még érvényben levő szerződés meg nem újítása esetén, mennyi ideig s milyen árban köteles a vállalat a világitást teljesíteni.

A másik lényeges kérdés, mely már szintén a közlekedési bizottság plénumában vetődött fel s a mai ülésen is tárgyalatott, az, vajjon előnyös-e a városra nézve az, hogy a társulattal a szerződés idejére vonatkozó kívánságát teljesítse és azzal tíz esztendőre kössön szerződést? Erre nézve úgy határozott az albizottság, hogy Herling Géza városi mérnököt vagy tanulmányuttra küldi azokba a városokba, a melyeknek alkalmuk volt szerződést újítani közvilágítási társulatokkal, vagy pedig átiratilag szerzi be az erre vonatkozó adatokat. Ha a jogügyi bizottság véleménye ismeretes lesz, ha a szerződés kötés idejére nézve az adatok együtt lesznek, akkor ül ismét össze az albizottság, hogy a Fényes igazgató által előterjesztett feltételeket vizsgálata alá vegye.

A villamos társaság első beadványát, mely a megindult tárgyalások alkalmával a bizottság rendelkezésére állott, ismertettük. Eszerint a társaság a most fizetett huszonhétézer korona általány összeget hajlandó huszszor koronára leszállítani, ha a város gondoskodik a lámpák gyújtásáról, jó karban tartásáról, kicseréléséről.

Ezt az ajánlatot akkor is fenntartja, ha a város Volfram rendszerű lámpákat (erősebb fényű) honosítana meg. Huszonhét ezer koronáért kapott eddig a város 18.462.272 gyertyafényórát. Ugyanezen összegért, a mint Fényes igazgató ma bejelentette, hajlandó a társulat hatvan millió gyertyafényórát szállítani.

Az igazgató által előterjesztett újabb ajánlat ugyancsak általánossá teszi ki a világítás árát, amennyiben a társaság hajlandó husz ezer koronáért az eddigi 576.946 hektovatt óra helyett hatszáz ezer hektovatt órát szállítani. A lámpagyújtók fizetésére 2580 korona, a Volfram-lámpák kicserélésére 4325 korona van ajánlatba hozva s így a társaság számítása szerint 26.905 koronáért a város százhetven százalékkal jobb és szebb világítást kapna az eddiginél. Az ivilámpák kicserélését akként eszközölné, hogy egy-egy ivilámpa helyén három darab 100—100 gyertya fényű Volfram-lámpát alkalmazna.

A szerződés tartamát ismét tíz évben kívánja megállapítani s ezt a gyártási viszonyokban beállott változással indokolja meg a társaság, mely óriási tőke befektetés előtt áll. Az fejlesztő áram gépek elérték teljesítő képességüknek határát, a munkások bére folytonosan emelkedik. De főképen a szénárakban állott be olyan változás, mely csak olyan kalkulációt enged meg, melynek tíz évre terjedő szerződés az alapja. A gyár, mikor 1898-ban szerződött a várossal, lupényi szénét használt, melynek métermázsáját egy korona 78 fillérrel fizette; ma a lupényi szén ára két korona 60 fillér. Lupényi szén azonban egyáltalában nem kapható s ezért vagy angol vagy porosz szénét fogyasztanak. Az előbbi öt koronával, az utóbbit négy koronával kell fizetni métermázsánként.

Ami már most a bizottságnak azt a fel-fogását illeti, hogy csak egységárok mellett hajlandó a szerződés megújítását a közgyűlésnek ajánlani könnyen áthidalható, mert végeredményben a közvilágítási hálózat kiterjesztése alkalmával ugyis meg kell állapítani az egységárat, amelyért esetleg a vállalat hajlandó az új vonalakat villamos árammal ellátni.

Ami pedig a többi feltételeknél az első pillanatra nehézségnek látszik, mindkét szerződő fél jóakaratu közeledésével ki lesz egyenlítő. A villamos társaság becsületesen teljesítette eddig is szerződésben vállalt köteleességét. A világítási berendezés tökéletes s ő maga hajlandó a világítás intenzivitását megjavítani. A város, mint szerződő fél, természetesen, hogy az egész közönség érdekeit tartja szem előtt s a legkedvezőbb feltételekkel akar egyezsége lépni s ezt a szempontot a társaságnak kell tekintetbe vennie. Ami azonban mindkét félre nézve egyaránt fontos, az az, hogy a kérdésnek a sok bizottságosdival és tanulmányutakkal való elodázása egyáltalában nem kívánatos.

MULATSÁGOK.

(=) Mükedvelő előadás Borosjenőn. A „Borosjenői Ifjúsági Egyesület” saját alapja javára június hó 7-én. Pünkösöd első napján Borosjenőn, a kaszinó zölkertől fedett helyiségében táncmulatsággal egybekötött mükedvelői előadást rendez, mely alkalommal színre kerül: Tartalékos férj Bohózat 2 felvonásban. Írták: Guthi Soma és Rákosi Viktor. Rendező: Halmai József. (Sugó: Merkler Miksa.) Szereplők: Rossi Antal, Streiberger Jolán, Halecsky János Dolinszky Olga, Sonnenschein Manó, Rossi Ferenc, Urr Annus, Kereszturi Vilmos, Dolinszki Károly, Kleindl Mátyás, Benedek Emma, Kullner Miksa.

(=) Felülfizetések. Világosan, május hó 16-án tartott táncmulatságon Bohus Szögyény Antónia emlékének emelendő szobor javára szívesek voltak fe-

lülfizetni: Bohus László báró 100 kor., Bohus Zsigmond báró 20, Bohus Lajos báró 20 kor., Valerian József 10, Bodi József 10, Domsa György 10 kor., Török Árpád 8 kor., Gril József 6, Faragó István 6 kor., Deák Sándor 5 kor., Gril Károly 4, Liszt István 4, Molnár Jakab 4 kor., Dános Gyula 3 kor., Aszter János 2, Schmidt Jakab 2, Albert Ferenc 2, Kis Imre 2, Krasansky Péter 2, Gogolak Anna 2, Vajda Jakab dr. 2 Ringeisen Ernő 2, Loosz Antal 2, Adler Ignác 2, Peternelli Árpád 2 kor., Markij Ferenc 1, Bohon Imre 1, Klein Manó 1, Ludig dr. 1, Bogyó Adorján 1 kor. Összesen 237 koronát. A mit köszönettel nyugtáz a rendezőség. 2169.

Az Acélkirály az omnibuszon.

Buvár és szülésznő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3

Forgott a körhinta a budapesti városligetben, recsegtek a mutatványos bódék dobjaival, a pofozógép sok deli legény ökölcsapásai alatt csattant és a vászonbódék kikiáltói üvöltöttek:

— Az igazgatóság a helyarákat a legcsekélyebbre szabta. Tessék bevonulni, az igazgatóság megadja a jelt, a művészek bevonulnak és az előadás megkezdődik!

A vurstli eme poétikus, lelket andalító lármájában fedezték föl egymást *Wasserdicht* Izor Csányi-utca 27. sz. alatt lakó jelenleg állásnélküli buvár és *Csurogi* Terka okleveles szülésznő, ki a Mária-tér 21. számú házban lakik.

Wasserdicht, a buvár, egy mozi jótékony homályában többször tapintatosan tanujelét adta ragaszkodásának, sőt mialatt a vásznon Alexandria bombázását mutatták be hatalmas ágyukkal, a buvár csepegő mézédesszavakkal vallotta be szerelmét a szép szülésznőnek.

Mikor kiléptek a szabad levegőre, a szülésznő szólt:

— Gyerünk az omnibuszra.

— Ülünk fel a kakasülőre, — ajánlotta a férfi.

És mikor már az omnibusz tetején ültek, folytatta:

— Szeretem magát, Terka nagysám!

— Hát mit gondol — mondta a nő. Zsákba macskát nem veszek! Azt sem tudom, milyen a jelleme.

— Oh, a jellemem elsőrangú és szilárd.

S ezeket mondva egy gyors mozdulattal azon igyekezett, hogy eljassa az Acélkirály című tragédia első felvonását. A nő sikoltott, a kocsi megállították s a kalauz felrohant.

— Zsebtolvaj! — ordította és a megrettent buvárnak még annyi ideje sem volt, hogy a rémes felvonás végén függőnyt lebecsássa.

Az önkívületben, láz állapotban levő párt bevitték két tanúval egyetemben a kerületi kapitányságra, ahol az első tanu, Gelb Dezső masször a kérdésre a következőképen felelt:

— Hogy mit láttam? Micsoda kérdés? Hát nem vagyok én masször? Hát nem látok én minden nap ilyesmit?

— És maga mit látott? — kérdezte az ügyeletes rendőrtiszt Fehér Amália aggszűztől.

— Oh Istenem. Csak leglázasabb álmaimban láttam ahhoz a jelenethez hasonlót.

A feleket egyelőre szabadon bocsátották, de ezzel még nincs vége a buvár és szülésznő szerelmének. Sőt, csak most kezdődik. Mert ma reggel *Wasserdicht* buvár a következő levelet kapta *Csurogi* Terkától:

— Kedves Uram! Bár Ön nagyon merész és szemtelen ember, de miután bebizonyította, hogy jelleme szilárd, én hajlandó vagyok kezeimbe venni az ön élete fonálát.

Amit megkezdtünk az omnibuszon, azt mért ne folytathatnók a boldog meleg családi szentélyben?

Felfüggesztett rendőrfőkapitány

„És ezt a szerelem tevé . . .”

Az esztergomi rendőrség botránya.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 3.

Az esztergomi rendőrfőkapitánynak és egyik esztergomi rendőrtisztnek megtetszett egyik ottani kávéház szép fiatal pénztárnoknője. Ugy látszik azonban, hogy az esztergomi rendőrtisztviselők nem viselnek fess egyenruhát és nincsen fényesgombu attilájuk, mert a szép kasszirosleány sehogysem volt hajlandó viszonozni a rendőrtisztek vonzalmát. A tisztok erre úgy gondolkodtak, hogy nem azért van nekik rendőri hatalmuk, hogy egy kis pénztárnoknő akadékoskodását le ne győzzék vele. Egynehányszor apró cseprő ürügyek alatt megbüntették a leányt, mikor pedig ez akkor sem volt hajlandó meghódolni a rendőri méltóságok előtt, éjjelente ablakal elé vonultak és hivatkozással hatalmukra, meg más egyébre, bebocsátást kértek. Ezt nem kapták meg, de megkapták helyette az esztergomi főispánnak rendeletét, a mely a főkapitány és a rendőrtiszt urat felfüggesztette állásától.

Ez röviden az a pikáns szenzáció, melyről most egész Esztergom beszél és amelyről tudósítónk a következő részleteket táviratozza:

Az esztergomi rendőrségről már régebb idő óta nem a legszebb dolgokat suttogják Esztergom városában. Ugy beszélnek, hogy a rendőrfőkapitányság szobái sokszor igen botrányos dolgoknak színhelyei és például a rendőrtisztek a rendőrség celláit gyakran *tikkos találkozók céljaira* használják fel. Ezek után a szállongó hírek után tehát nem annyira indokolatlan, mint váratlan volt az a szenzáció, hogy Esztergom megye főispánja, *Gyapay Pál* a mai napon *felfüggesztette állásától Unger Hugó rendőrfőkapitányt és Csernák Géza rendőrtisztet.*

A felfüggesztés közvetlen oka az volt, hogy a két rendőrtisztviselő hivatalos tekintélyének felhasználásával akart bejutni éjnek idején egy kávéházi pénztárnoknő lakásába. Az illető *Mauz Teréz*, az ottani „Körponti kávéház” pénztárnoknője, egy gyönyörű fiatal leány, akit a két rendőrtiszt már régebb idő óta figyelemmel kísért és akinek Unger és Csernák egynehányszor tréfás formában már szerelmi ajánlatot is tett. A leány nem hallgatta meg a két rendőrtiszt ajánlatait, ami azokat nagyon bosszantotta. Folytonosan keresték az alkalmat, hogyan okozhatnák kellemetlenséget a leánynak és hogyan félemlíthetik meg. A főkapitány legutóbb is *huszonöt koronára ítélte őt*, amiért a szabályok ellenére a kávéházi vendégekkel mulatott.

A büntetés után egy éjjel a főkapitány és a rendőrtiszt megjelentek a leány szobájának ablakai előtt és bebocsátást kértek. A pénztárnoknő kérte őket, távozzanak ablaka alól. Mikor azonban a két rendőrtiszt ennek dacára ott maradt, sőt fenyegetni kezdte a leányt, az bezárta előlük az ablakot.

Ez az eset, mely hasonló formában a múlt nap még egyszer megisméltődött, hamarosan köztudomásra jutott. A főispán ezért legyelemi eljárást indított a két rendőrtisztviselő ellen és ennek a vizsgálatnak lett most eredménye Unger és Csernák felfüggesztése.

Gyapay főispán egy hír-ápiró kérdésére így nyilatkozott az esetről:

— *Nehéz és kényes dolog a valóságról beszélni.* Azért felfüggesztettem fel állásától Unger és Csernák rendőrtisztviselőket, mert olyan dolgokat követtek el, melyeket nem lehet össze-

egyeztetni a rendőri állás tekintélyével. Maga a dolog, ha magánember követné el, nem nagy dolog és nem is esnék olyan súlyos beszámítás alá, mint a jelen esetben.

A bankszakértők véleménye.

Walder Gyula a közös bank mellett

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 3

Ma délután kezdte meg a bankbizottság az önálló jegybank ügyében kijelölt bankszakértők meghallgatását.

Tudvalevően hosszú idő óta huzódik ez a rendkívül fontos kérdés. Hónapokkal előbb a bankbizottság több országos nevű szakférfi meghallgatását kérte. Ezeknek a véleménye után fognak hozzá komolyan az önálló bank kérdésének előkészítéséhez.

Ma délután három szakértőt: Barta Arnold udvari tanácsost, a Magyar Agrár és Járadék Bank igazgatóját, Mandelló Gyula dr. pozsonyi jogakadémiai tanárt és az aradi származású Walder Gyulát, a Pesti Hazai Takarékpénztár igazgatóját hallgatta meg a bankbizottság.

A fontos aktusról és előzményeiről ezeket jelenti fővárosi tudósítónk:

A kérdések.

A szakértőkhöz a következő kérdéseket intézték:

1. A külön magyar jegybank milyen rendszer alapján jöjjön létre?
2. A fölállítandó magyar jegybank mekkora alaptőkével létesíttessék?
3. Az alaptőke beszerzése és elhelyezése miként történjék, különösen minő intézkedésekkel biztosíttassék az, hogy az alaptőkében való részvétel alapján külföldi befolyás túlsúlyra ne emelkedhessék?
4. Hogyan állapíttassék meg a jegyfedezeti rendszer? Az ércfedezetre vonatkozó határozatok körében adhatók-e, s ha igen, minő könnyebbségek? Minő intézkedések történjenek a bankjegykibocsátás esetleges korlátozására nézve?
5. Milyen üzletágakra terjedjen ki a bank működése?
6. Az üzletvitel körében az ország közgazdasági érdekeinek megóvása szempontjából minő külön kikötések állapíttandók meg?
7. Minő külön jogok és kedvezmények lennének még a bank részére biztosíthatók?
8. Hogyan szabályoztassék az állam és a jegybank között a viszony? Minő közreműködés követelhető a jegybanktól az állami adósságok kezelése és az állami pénztárak szolgálatának terén? Meddig terjedjen a kormánybefolyás az egyes funkcionáriusok alkalmazása a felügyelet és a folyó ügyvitel tekintetében?
9. A szabadalom mennyi időre szóljon?
10. Minő közvetlen és közvetett pénzügyi szolgáltatásokat kell a banktól kikötni, figyelemmel a 4., a 8. és főleg a 9. kérdéspontokban foglaltakra is?
11. Szükséges-e, hogy az önálló magyar bank már keletkezésekor készfizető bank legyen? Pénzünk értékállandósága minő intézkedésekkel biztosíttandó?
12. Mily intézkedések teendők a külön magyar jegybankra való átmenetel megkönnyítése céljából?

Két szakértő.

A szakértők a hozzájuk intézett tizenkét kérdésre hosszú, nagyrészt írásba foglalt szakvéleménnyel válaszoltak. A két bankigazgató általánosságban a bankközösség fentartása mellett foglalt állást, Mandelló pedig annak a nézetének ad kifejezést, hogy az önálló bank létesítését nem tartja károsnak a magyar pénzügyi viszonyok fejlődésére.

Walder Gyula véleménye.

Walder Gyula a hozzá intézett egyes kérdésekre így válaszolt:

— Az önálló bank kérdése politikai és közgazdasági szempontból világítandó meg. Az első szempontot a maga részéről teljesen figyelmen kívül hagyja. Az első kérdésre az a válasza, hogy az önálló jegybankot a független vezetésre való tekintettel részvénytársasági alapon a leghelyesebb létesíteni, de az államot feltétlenül fel kell ruházni az ellenőrzés jogával. Ennélfogva a részvénytársasági alapon fektetett és állami ellenőrzés alatt álló központi jegybank mellett foglal állást.

A második kérdésre válaszolva az alaptőke nagyságát 150 millió koronában véli megállapítandónak.

A harmadik kérdésre azt válaszolja, hogy az alaptőke beszerzése és elhelyezése a bel- és külföldön részvényaláírás útján történjék. A részvények névértéke körülbelül 2000 koronában volna megállapítható és az öt évre való lekötéssel történt jegyzések szabad jegyzésekkel szemben előnyben volnának részesítendőek.

A negyedik kérdésre az a válasza, hogy a bankjegy forgalmi ércel és bankszerűen fedezendő. Véleménye szerint az önálló magyar jegybank ércfedezete az O. M. B. mai 40%-os ércfedezeténél kedvezőtlenebb nem lehet.

Az ötödik kérdésre azt válaszolja, hogy a bank működése kiterjedjen többek között a váltó- és kézi-zálog kölcsönre; kézi- vagy jelzalog-kölcsön nyújtása vert- vagy veretlen aranyra-ezüstre; giró-üzletre; bankjegy utalványok kibocsátására; arany, ezüst és értékpapírok bizományi elfogadására; inkasszó-üzletre; közraktárak rakjegyeinek leszámítására, stb.

A hatodik kérdésre az a válasza, hogy az üzletvitel körében az ország gazdasági érdekeinek megóvására való tekintetből a bank vagyona kizárólag olyan alkatrészekből állhatna, amelyek bonitás tekintetében minden kétségen felül állanak.

A hetedik kérdésre nézve szükségesnek tartja a teljes adó- és illetékmentességet, portómentességet.

A nyolcadik kérdésre az a válasza, hogy a jegybanknak teljes függetlenséget kell biztosítani az állammal szemben.

A kilencedik kérdésre nézve kijelenti, hogy ő a bankszabadalom időtartamát 20 évben állapítaná meg.

A tizedik kérdésre válasza az, hogy a jegybanktól kikötendő szolgáltatások közül a legfontosabbnak tartaná az állam részére biztosítandó nyereségrészedést, ami körülbelül a részvénytőke 6¹/₄%-os kamatoztatásának és 2 millió korona állami részesedésnek felelne meg.

A tizenegyedik pontra nézve kijelenti, hogy az önálló magyar jegybank ideális megalkotásának alapfeltétele kétségen kívül a kötelező készfizetéseknek már kezdetben való felvétele volna.

A tizenkettedik pontra azt válaszolja, hogy az átmenetel megkönnyítése céljából célszerű volna nézete szerint az új jegybankot a határidő előtt legalább három hónappal megalapítani.

A bankbizottság elnöke ezután köszönetét fejezte ki a szakértőknek, akiknek előadását a bizottság tagjai éljenzéssel fogadták. Holnap folytatják a többi szakértők meghallgatását.

Aradi esték.

A legújabb mozi.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Üdvözlégy Arad, az eredeti ötletek szülő hazája Te! Páris a párisi esték, Nizza a nizzai éjjelek, Velence a velencei szürkületek hazája: sáppadatok, pukkadjatok. Mit nekünk e büszke városok népe! Fityfirty és kismiska! Ide figyeljete! Elmaradt és szánalomra méltó barlanglakók! Tudjátok, hogy az összes Urániák csillaga ma délután négy és öt óra között, mint az elhagyott szobában pisálkoló gyertya, utolsó lobbant és azzal a semmisségbe sülyedt? A mozik pakkoliák filmjeiket, leszerelik gépeiket s elköltöznék oda, a hol még akad balek a kassza elé s naiv lélek a nézőtérre, hogy végig nézze: *A bretagnei nászt mint látványosságot*, vagy *A fju búne* című drámát s ehhez hasonló gyermekmeséket. Befellegzett mindennek, a mit ezen a címen hirdettek a mai kor együgyü emberének: *Csak férfiaknak*, szolid családi műsor.

Ki megy ezentúl a párisi estélyre? Ovodából kikerült, rövidnadrágos ifjak és legfeljebb felsőbb leányiskolai növendékek.

Hogy miért? Csak azért, mert ma délután Arad város tanácsi iktatójába a leghivatalosabb formában, egy koronás bélyeggel ellátva, a legkomolyabb hangon irt olyan kérvény érkezett, mely Aradot a világ legelső városává avatta egy pár sor írással.

Ha e kérvényben foglaltak megvalósulnak, olyan idegen forgalma lesz a városnak, hogy Róma a nagyhét alatt, mint kihalt falu húzódik meg Arad mellett.

Mert egy ötletes hölgy, akinek házában a bánat sohase üt tanyát, mert még az udvara is szerelemmel van kikövezve, azt az alázatos instanciát terjeszti a tekintetes városi tanács kegyes színe elé, hogy engedtessek meg neki egy mozgó-színház létesítése. Nem kér ingyen telket, nem kér városi szubvenciót, mert a mozi az ő saját házában, díszes szalonban lenne elhelyezve. Belépti díjat sem szedne, mert az ő háza vendégszerető hajlék, mely tárva-nyitva áll mindenkinek, nyilvánossági joggal lévén felruházva.

Oh, megérti e a tanács ennek a kérelemnek roppant horderejét, van-e elég fantáziája ahhoz, hogy meglássa azt a perspektívát, mely ennek a kérelemnek a teljesítéséhez fűződik.

Van-e, van-e?

A kérvényhez mellékelt rövid, de velős műszaki leírás szerint ez a mozi páratlanul mozog majd az egész föld kerekességén. „*Szolid családi műsora*” lesz, melyet elsőrendű szakértők állítanak össze.

Az első előadáson Bokácsosio néhány naiv hangu novelláját fogják bemutatni, melynek rajzait a Fidibusz rajzolója készítette.

Egy nagy hatása ujtás is van tervbe véve, mely eddig még sehol „nem volt itt”. Tudniillik mikor a nézőtér elsőtétül, a közönség sorai között hölgyek fognak frissítőkké szolgálni.

A kérvényező nő nem szegény ötletekben s ezért minden üzleti titoktartás mellőzésével a műszaki leírásban tudtára adja a tanácsnak, hogy egy nagy trükköt tartogat ugyan, amelyet azonban már

most elárul, mert nem akar zsákban mozit árulni. Kedves vendégeinek helyszínén készült eredeti felvételekkel szolgál minden hó elsején és tizenötödikén.

A mozi direktor nevét még nem tudja megnevezni, mert, mint elmesén megjegyzi beadványában, sok az eszkimó és kevés a fóka, máris elhalmozak ajánlatokkal és oly nehéz a választás.

Ezek után azt hisszük, a tanács nem fog szükeblően elzárkózni az engedély megadásától, már csak egy érdekes helyszíni szemle kedvéért sem, a melyre valószínűleg az összes meghívottak pontosan és teljes számban jelennek meg.

Operációból bűnpör.

A testben hagyott gummicső.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Két évvel ezelőtt nagy szenzációt keltett az a bűnfeljelentés, amelyet özvegy Váradi Lipótné budapesti gazdag magánzónó tett, gondatlanságból okozott súlyos testisértes miatt Manninger Vilmos dr., a budapesti új Szent János kórház főorvosa ellen.

A vád szerint az asszony súlyos betegen feküdt a kórház sebészeti osztályán és egy operáció alkalmával Manninger dr. bentfelejtett a testében egy három centiméter hosszúságú gummicsövet, amely a genyes váladék levezetésére szolgált volna. A gummicső fölött beforrott a seb és az asszony irtózatos kínokat szenvedett.

Er már akkor történt, amikor eltávozott a kórházból és odabaza ápolhatta magát a házi-orvosa megállapította, hogy az asszony testében egy gummicső van, amelyet aztán onnan el is távolított.

Ekkor tette meg följelentését a főorvos ellen, aki azonban teljesen tisztázta magát a vád alól. Előadta ugyanis, hogy amidőn a genyes lecsapolása végett az asszony testébe elhelyezte a csövet, meghagyta neki, hogy nyugodtan feküdjék tovább s el ne hagyja a kórházat. A terve az volt, hogy két nap múlva eltávolítja a csövet. Az asszony azonban nem hallgatott a szavára, hanem tudta és beleegyezése nélkül eltávozott a kórházból, anélkül, hogy a testéből a gummicső el lett volna távolítva. Ezután a bőr alatt maradt s föllötte összenőtt a hus.

Ezt a védekezést a kihallgatott orvosszakértők is elfogadhatónak találták s mindezek alapján az ügyesség dr. Manninger Vilmos ellen az eljárást megszüntette. De ezzel még nem ért véget az ügy.

Most következett a dolog másik fele. Az ügyesség úgy találta, hogy Váradiné kissé felületlen volt és megbocsáthatatlan könnyelműséget követett el, amikor egy kiválóan elismert sebész ellen ilyen vádat emelt. Hogy ez megtorlás nélkül ne maradjon, hamis vád büntette címén pörbefogta az asszonyt. Ezt a pört ma tárgyalta Makucz bíró tanácsa, amely orvosszakértőtől dr. Ajtay Sándort, az egyetem rektorát és a törvényszéki orvosian tudós tanárát idézte be.

A mai tárgyaláson nem hoztak ítéletet, mert újabb tanukat kell kihallgatni. Holnap folytatják a tárgyalást.

SPORT.

+ Fővárosi labdarugó csoport Aradon. Érdekes football mérkőzésben lesz része városunk közönségének pünkösd másodnapján, hétfőn délután fél 6 órakor. Bizva a közönség érdeklődésében, nagy áldozatok árán vendégül látja és napon az Aradi Atlétikai Klub a budapesti Ferencvárosi Tornaklub elsőrendű football csapatát.

Hova épüljön az új reáliskola?

Vita-ülés a mérnök- és építész-egyesületben.

Átirat a városi tanácshoz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Nagy horderejű kérdés fölött tanácskozott ma az aradi mérnök- és építész-egyesület. Az ott megjelent mérnökök és építészek arról vitatkoztak: hova kellene építeni az új főreáliskolát. A vita, amely ma délután fél hattól hét óráig tartott, életre való terveket proponál a város tanácsának.

Az ülésről az alábbiakban számolunk be:

Az aradi Mérnök és Építész egyesület választmányi ülést tartott az építendő reáliskola helyének megállapítása ügyében. A feladat a város jövődi rendezésével kapcsolatban vár megoldásra akként, hogy a reáliskola épületét már a tervezett utvonalak frontjába építsék föl. A vitát Szatankovics Miklós üzletvezető nyitotta meg, felkérve Nachtnébel Odón th. főmérnököt a tárgy ismertetésére.

Nachtnébel a beérkezett terveket bírálja. Szerinte Dömötör Bertalan mérnök megoldása több nehézséggel ütközik. Dömötör a reáliskolát a Béla tér és környékének rendezésével kapcsolatban a városligeti tónak a ligettel határos oldalán kívánja felépíttetni, fronttal a meghosszabbítandó Boros Béni-tér vasúthoz vezető tengelyében, esetleg a Munkácsy Mihály-u. felé néző homlokzatnál, míg játszótérnek magát a ligetet használná fel. E megoldás egyetlen hibája — szerinte — az, hogy a reáliskola telke a Mittelmann-féle telkek egy részét foglalná el; ezt a telket sokkal értékesebbnek tartja, melyet a város célszerűbben használhat fel a Béla-tér rendezésére. Különbösen — szerinte — az iskola azon a helyen az állomással és a vaggongyárral, a huszárlaktanyákkal, továbbá magával a városligeti tóval meglehetősen el volna kerítve.

Szatankovics üzletvezető ennek ellenében pártolja Dömötör tervét, mivel a város e környékének fellendülését látja benne, amennyiben az iskola a Máv. üzletvezetőségének épületével együtt a fejlődésnek óriási lendületet adna.

Schoór Lajos főmérnök már azért sem tartja lehetségesnek a reáliskola a helyen való felépíttetését, mivel a város azon része se vízvezetékekkel, se csatornázással ellátva nincs és el sem látható addig, míg a városi vízvezeték művek zár alatt vannak, ami viszont az iskola építési munkáját 2—3 évre eodázná.

Rozvány Pál mérnök két helyet ajánl az iskola helyéül. Az első helyen a jelenlegi tűzoltó laktanyát tartja legalkalmasabbnak, mely magának a városnak középpontjában fekszik, másodsorban a Liceummal szemközti levő helyet véli előnyösnek; ez a hely, — a mostani várterületnek a városhoz való csatolása után — a város legsűrűbb lakosságú részének súlypontjába esnék.

Nachtnébel előadó a tűzoltó laktanya helyét tartja legalkalmasabbnak, melyhez a jelenlegi Budics-féle telken játszótérrel létesíthetnek. A tűzoltó laktanya a Mikos Kelemen-u-cába telepíthető.

Tabakovics Emil bár a maga részéről szintén helyesli e tervet, mindazonáltal megfonto-

landónak tartja ama kiadásokat, melyekkel e terv megvalósítása járna. A Budics-féle egy holdas telkek elszájtítása minimálisan 60.000 koronába kerülne, míg maga az új tűzorségi épület és raktárának kiépítése és újból való felépítése ugyanennyibe kerülne, ha a város azonban ilyen anyagi áldozatra kész, úgy e tervet megvalósítandóak ajánlja.

Reinhart Kálmán a vasúttal érkező diákok szempontjából is helyesli Dömötör indítványát. Azon a helyen úgy az indóházról, mint az arad-hegylal motorossal érkezők könnyen megközelíthetők. Továbbá már azért is helyesli e tervet, mivel a középiskolák, novetesen a gimnáziumok és reáliskolák egyesítése után, — ami pedig egy-két évtizeden belül meglesz — a város két gócpontja gyorsan egy-egy új rendszerű középiskolával.

Sármezey Endre alelnök indítványára a gyűlés úgy határozott, hogy átiratot küldenek a városi tanácshoz, melyben a reáliskola helyéül elsősorban a tűzoltó laktanya helyét ajánlják, amennyiben pedig a terv nem volna megvalósítható, a városligetben kitűzött helyet tartja az egyeslet maga részéről a leghelyesebbnek. Az átirat megszerkesztésével Rozvány Pál mérnököt bízták meg.

Az ülésen jelen voltak:

Szatankovics Miklós üzletvezető, Sármezey Endre igazgató főmérnök, Szathmáry Károly főszemigazgató, Schoór Lajos főmérnök, Nachtnébel Odón városi mérnök, Tabakovics Emil, Dömötör Bertalan, Rozvány Pál, Reinhart Kálmán, Katona Béla mérnökök, stb.

Rugás Magyarország felé

Magyar és angol football-csapatok vi-szálya.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Az elmúlt vasárnap különös botrány játszódott le a budapesti millenárius versenypályán. A harcos felek: az angol csapatok és a magyar labdarugók nemcsak játékközben harcoltak egymás ellen, hanem a valóságban is, és az angolok olyan komoly rugásokat adtak a magyar bajnokoknak meg azok bírának, hogy azok a pályán véresen, eszméletlenül terültek el. A magyar közönség felbőszült ennek láttára és csaknem meglincsölte az angolokat. Ezek nagy haraggal hagyták el a magyar fővárost. Haragjuknak a londoni Times tegnapi számában a következőképen adtak kifejezést:

— A magyar csapat nem fejezte ki mély sajnálkozását a történeteken. A M. U. csapata egymagában vacsorázott, jelen csak Halmai ur volt, Magyarország bajnoksója. A magyar csapat, vagy vezetői nem kísérték ki bennünket az állomásra. A M. U. nem ígérte meg, hogy a jövő évre Budapestre szóló meghívást elfogadja és az után a bánásmód után, amelyben része volt, nincs is szándéka, hogy még egyszer ellátogasson oda. A csapat tagjai többre becsülik életüket, semhogy kockára tennék olyan helyeken, mint Budapest és ezt a nézetüket ki is fejezték válogatatlán (undistinguished) szavakkal.

Persze, a magyarok nem hagyták szó nélkül ezt a támadást. Ma így replikáltak az erre adott feleletükben:

— Ennek a brutális támadásnak, amelyet az angolok managere a magyar football-sport ellen intéz, megtorlatlanul maradnia nem szabad. Manchester játékosai bántalmazták játékbirdinkát s most az angolok szerződötett managere úgy állítja oda sportunkat a világ elé, hogy az életét kockáztatja, aki a magyarokkal játszik; ez olyan sére-

Ism, amelyért a Magyar Labdarúgók Szövetségének olyan elégtételt kell szereznie, amely egyszer és mindenkorra elriasztja a nálunk szereplő, illetőleg garzdálkodó professzionista csapatokat, hogy a vendégjoggal ilyen gyalázatosan visszaéljenek!

Látható ebből, hogy itt nagy harcokra van kilátás. A futballisták pedig nem azok az emberek, akikkel tréfálni lehet.

Wekerle üzenete Aradra.

Barabás közbenjárt a miniszterelnöknél.

Az adóreform és az aradi kereskedők.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Abban az időben, amikor Wekerle Sándor miniszterelnök az adóreformra vonatkozó javaslatát beterjesztette, az egész ország érdeklődéssel állt a javaslatnak ama szakaszai, vagy intézkedései ellen, amelyeket magukra sérelmeseknek találtak. Így többek között az aradi takaré- és segélyegylet, valamint az aradi kereskedők hitelszövetkezete is gyűlést tartott, amelyben elhatározták, hogy az adó-törvényjavaslatokban sérelmesnek talált részek megváltoztatása érdekében Wekerle Sándorhoz feliratot küldenek fel. A felirat átnyújtására Barabás Béla képviselőt kérték fel, aki a közbenjárásra készségesen vállalkozott is és a feliratot át is adta a miniszterelnöknek, aki megígérte, hogy a feliratban jelzett kívánságokra lehetőleg figyelemmel lesz.

Erről Barabás Béla ma levélben értesítette Steigerwald Alajost, az ipartestületi hitelszövetkezet vezetőjét. A levél szövege a következő:

Kedves Barátom!

Azt a kérvényt, amelyet Aradon létem alkalmával a Te vezetésed alatt nálam járt küldöttség nekem átadott, amely kérvényben az Aradi Takaré- és Segélyegylet, valamint az Aradi Kereskedők Hitelszövetkezete az új adó-törvény némely súlyos rendelkezéseit javítani kívánja, — tegnap adtam át Önagyméltóságára Wekerle Sándor pénzügyminiszter urnak, aki azt figyelembe vétel végett kiadja azon ügyosztálynak, amely most nemcsak rakásra gyűjti, de fel is dolgozza azokat az észrevételeket, amelyek az ország minden részéről csak úgy tömülnek. Amit a miniszter jónak, egészségesnek, helyesnek tart, az elől elzárkózni nem fog s hiszem is, hogy az általam beadott kérelem fellett nem fog egyszerűen napirendre térni. Ezt ő ígérte is s nekünk ez elég.

Budapest, 1908. június 1.

Kész híved

Barabás Béla dr.,
orsz. képviselő.

Es a levél kétségtelenül örömet fog kelteni nemcsak a takaré- és segélyegylet és a kereskedők hitelszövetkezete, hanem általában a pénzügyintézetek körében, amelyekre tudvalevőleg igen nagy terheket készül róni az új adó-törvény.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

— Nagy párisi estély az Urániában. Négy estén át egészen új képekből összeállított pikáns képzorozatot mutat be az Uránia színház. Tizenöt mozgófénykép és 20 álló kép kerül ezen a különleges előadásra bemutatásra. A párisi estélyek pénteken és szombaton este 10 órakor, vasárnap és hétfőn este 11 órakor kezdődnek.

* Mózes élete és csodatételei. Szenzációs bibliai tárgyú képet mutat be csütörtökön az Uránia színház. Pathés Frères egyik legnagyobb mozgófényképét mutatja be, mely klasszikus hűséggel vonultatja el a néző előtt Mózes életét és csodatételeit. Számtalan érdekesség teszi vonzóvá ezt a nagyszerű képet, melyben abiblikus kor egész ábrátát, korhűségét és sajátos háját találja meg a néző. Ez a kép óriási hatás mellett járta meg a világot és Magyarországon először az Uránia színházban kerül színre.

* Szicília vidéke. Olaszország természeti szépségeiben leggazdagabb vidékét, Szicíliát mutatja most be az Uránia színház. Elvonulnak előttünk a csodás vidék összes szépségei, látjuk a működésben levő Etnát, a világhírű tűzbányó hegyet. Megismerkedünk a szicíliai népviselettel és azokkal a sajátos szokásokkal, melyek Szicília népét jellemzik. A remek kép egyike a legszebb természet után készült felvételeknek.

Amire a mozi tanít.

Egy rablótámadás története.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Kétségtelen, hogy a „mozi” nagyon tanulságos valami. Akinek még omnibuszra is alig, vagy egyáltalán nem jut pénze, az a mozi vásznán óriási utazásokat tehet a földgömb minden országán és vidékén keresztül. A mozi azonban nemcsak oktat, hanem szórakoztat is, miután pedig minden ember másban talál szórakozást, a mozi gondoskodik azokról is, akik a rablóromantikát szeretik és a csirkefogó, tolvaj és rablóvilágot sok képen nemcsak bemutatja, hanem ötletekkel is szolgál, hogy „így kell csinálni”.

Németh Sándor 15 éves, Kovács Sándor 13 éves és Bajusz Béla ugyancsak 13 éves budapesti suhancok sokat jártak együtt a moziba, ahol különösen azok a képek tetszettek nekik, melyek a párisi utca hőseit, a veszedelmes apache-okat mutatják be működés közben.

Elhatározták, hogy az apache világot megalapítják Budapesten és kimentek az utcára dolgozni.

A vakmerő suhancok azonban nem az éjsötétjében mentek és valahová a város periferiájára, hanem bementek a Belvárosba, munka után nézni.

Történt pedig, hogy Strauss Samu kereskedőtanoncot tegnap délután négy óra tájban a gazdája valahová elküldte pénzért. Csak kis összeg, összesen 4 korona volt, amit a gyerekre rábízott, de ennek ez is akkora összeg volt, hogy egész uton számlálgatta. A három budapesti apache figyelte a gyereket és utána mentek egészen a Ferenciek teréig. Az volt a terv, hogy alkalmas pillanatban Németh Sándor hurkot vet a fiu nyakába (épen úgy, mint a moziban látták) a másik kettő rárohan, elveszik a pénzt, aztán mind a három más-más irányban elmenekül.

A Ferenciek terén azonban Strauss megállt, fainak támaszkodott és újra gyönyörködött a pénzben, erre Németh elhatározta, hogy lasszót dob a kezére. Már előbb leoldotta nadrágszíját, azt most lasszó gyanánt ügyesen Strauss kezére dobta és összehuzta, a másik kettő odarohant, kivették a 4 koronát Strauss kezéből, aztán hajrá, mindhárman elfutottak.

A kirabolt gyerek annyira meg volt rémülve, hogy néhány másodpercre valósággal megnémult. De aztán ordítani kezdett, erősen és kitartóan, az eredmény pedig az volt, hogy rendőrök, a közönség segítségével elfogták a budapesti apacheokat és bekisértek őket a IV. ker. kapitányságra.

Schwartz és Nessi.

A kuria ítélete egy híres pörben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 3.

Rivász fondorlattal forgatta ki vagyonából Nessi Pál volt fővárosi ügyvéd és függetlenégi képviselő, négy évvel ezelőtt Komáromy Károly és nejét, akiknek Kazinczy utca 32. szám alatt házuk volt, amelyet Schwarcz Ábrahám ügynök segítségével magának szerzett meg.

Schwarcz Ábrahám, aki megromtója és segítőtársa volt Soós Kálmán Amerikába szökött bírónak, Nessi megbízásából megvásárolta Komáromyékól házukat s mindössze 4000 korona értékű, de értéktelen váltót adott nekik át. Néhány nappal a vásárlás után Nessi és Schwarcz azzal álltak elő, hogy bérpalotát akarnak építeni, de a bank erre csak úgy ad kölcsönt, ha a kölcsön első helyen van biztosítva. Schwarcz rábeszélésére Komáromy belement a kikötésbe s 50.000 koronáról adott át elsőbbségi nyilatkozatot.

Később visszaadták a nyilatkozatot azzal, hogy a bank nem ad kölcsönt, ellenben egy Altschul Adolf nevű pénzember ad 13.000 korona kölcsönt, ha Komáromy neki is elsőbbséget engedélyez. Komáromy adott is nyilatkozatot, amely azonban nem Altschul névre szólott, hanem a bekebelezőnek szánt hely üresen maradt. Később Nessi egy bank nevét írta a nyilatkozatba s Komáromyék háza így kézen-közön árverés útján teljesen eluszott. Komáromy feljelentésére a bíróság úgy Nessit, mint Schwarczot közokirathamisítás miatt helyezte vád alá, Nessi azonban Amerikába szökött.

A törvényszék Schwarczot felmentette a vád alól, a kir. tábla ellenben megállapította bűnösségét s 2 évi börtönre ítélte. A kir. Kuria ma Edvi-Ilés Károly dr. védelme után véglegesen felmentette Schwarczot, mert cselekedetében a bűnözési delust fenforogni nem látta.

Aradi hölgyek és urak távlovaglása.

Kirándulás Arad- és Hunyadmegyékben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Igen érdekes és a magyar sport történetében is számottevő távlovaglást rendezett néhány előkelő aradi ur és urinő az elmúlt napokban. Lónáton jártak be Arad- és Hunyadmegyének jó részét, köves hegyi uton tettek meg negyedfélszáz kilométert rövid egy hét alatt. E nehéz és fáradalmas kiránduláson négy hölgy is résztvett, kitűnő bizonyítékát adva annak az ügyességnek és kitartásnak, melyet a szép sport terén a magyar nők már több ízben felmutattak.

A távlovagláson Purgly László és Urbán Péter földbírók, továbbá Purgly Lászlóné, Urbán Péterné, Nyéky Ilona és Prini urnők vettek részt, Urbán Iván és neje pedig az utolsó részén kocsi kísérék a kirándulókat. Sofronyáról indult el a társaság, mely alföldi talajhoz szokott lovakkal vállalkozott Arad- és Hunyadmegye hegyes vidékeinek bejárására. Naponta körülbelül ötven kilométert lovagolva, érintették többek között Radnát, Soborsint, Dévát, Brádót, Gurahoncot, Menyházát, Borosjenőt, egy nap pihenőt tartottak Dáván, megtekintették Vajdahunyad várát és a gyalári vasbányát s öntödét. Brádon az aranybányát szemlélték meg a kirándulók, akiket utjuk közben több helyen megvendégeltek. Így Marosillyén és Dáván a báró Boenemissza család, Gurahon-

con Boros Béni né urnó, majd özv. Barkassy Kálmán né urnó és Almay Olivér részestették szíves vendéglátásban az előkelő kirándulókat.

E kellemes plihenőtől eltakintva igazán nagy és fáradtságos utat tett meg a társaság. Egy hét alatt háromszázötvenhat kilométert járt be nehéz hegyi uton, mely különösen a társaság női tagjaira rótt kemény feladatot. Hasonló távlovaglásra alig volt még példa hazai sportéletünkben, sőt ez a női sport hazájában, Angliában is a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. A hölgyek teljesen frissen állották ki a lovaglást, úgy, hogy annak vezetői, Urbán Péter és Purgly László elhatározták, hogy a jövő esztendőben ugyancsak női társaságban még egy ennél jóval nagyobb kirándulást fognak rendezni.

Szálló igék.

Fallérest, a francia köztársaság elnökét, amikor most Londonból hazajött, a párisi újságírók megrohanták, hogy meginterviewolják. Érdekes részletek hírt kértek tőle s azonkívül valamiféle történelmi szálló igét akartak tőle hallani. Olyan mondat, amely a súlyánál fogva belevánszlik a történelembe s az elmességénél fogva beleszáll a népszerűségbe.

A kitűnő ötlet annyira megnyerte tetszésemet, hogy rögtön felkerestem Európa és Arad kiválóságait és sikerült a következő szellemes és a történelembe kíváncsi szállóigéket összegyűjtenem.

A sort Vilmos német császáron kezdtem. Ő felsége lekötő szeretőtreméltósággal fogadott és leadott egy történelmi szállóigét.

— Irja meg, hogy Vilmos császár most is népeinek jólétével foglalkozik. Eszik.

A biztató kezdet után egész otthonosan kopogtattam be Kovács Vincéhez, aki mintha csak várt volna, kész szállóigével fogadott:

— Lesz még gyásznap e világon.

Kovács Vincétől egyenesen Nikita montenegrói fejedelemhez, Európa apésához siettem, aki előbb egy kézszorítást és aztán egy szállóigét adott le:

— Ha tíz lányom lett volna, most nem Európa, de a világ apósa lehetnék. Pénzből és lányból lehet sok, de sohasem elég.

Klasszikus mondással vonul be a világtörténelembe Virágh Lajos főmérnök:

— Nincs örök, csak az aszfalt burkolat.

A káprázatos ötlettel majdnem egyenértékű szállóigét adott le György urfi, Szerbia kitűnő trónörökös:

— Nincs botrány, csak pech

A kitűnő fiatalember úgy látszik nem ismeri a pech jelentését.

Pompás kijelentést tett Avarffy Géza, a kitűnő író:

— Shakespeare szerencsése nagy, bár tudása sem kicsinylendő.

Örökbecsű Lukácsy Lajos következő szállóigéje:

— Nincs a teremtésben több szánandó, csak a kőristalány.

Moltke gróf nagy elfoglaltsága miatt egy régi szállóigét bocsájtott rendelkezésemre:

— Ha férfi vagy, légy férfi, s ne hitvány gyöngöbáb.

Freystädler Flóra szállóigéje meglep eredetiségével:

— Ha nem volnék Freystädler Flóra, Schönberger Róza szeretnék lenni.

Polónyi Géza elmés mondása a következő:

— Lengyel támad, Lengyel bánja. Ugy éljen Zsitvay.

Zubor Andor, a tudós aljegyző és zseniális főrendező ezt szánta a történelemnek:

— Miska, rendezni, rendezni! hát rend ez, ni? Daru.

HIREK.

Nem kell adó a pezsgőre és a kártyára.

— A pénzügyi bizottság javaslata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

A pénzügyi bizottság ma délután Vannay Gyula tanácsnok elnöklésével ülést tartott, hogy a jövő szerdán megtartandó városi törvényhatósági bizottsági közgyűlés tárgysorozatában felvett tárgyra indítványt tegyen. Mosonmegye átírt Arad városához és egy közigazgatási bank alapítására kér erkölcsi és anyagi támogatást. A bank célja lenne a tisztviselői adósságok rendezése, a hatósági kölcsönök lebonyolítása s a pénzügyi intézetet a törvényhatósági tisztviselők egyesületének központja alapítaná a municipiumok által kezelt árvapénzekből s egyéb közvagyonot alkotó tőkék elhelyezéséből. A bizottság nem találta pártolhatónak az eszmét az csak átírat egyszerű tudomásul vételét ajánlotta.

A főszámvevő aziránt tesz előterjesztést a tanácsnak, illetve a közgyűlésnek, hogy azok a telkek, melyek a közönség áldozatkészsége folytán, így például utca nyitás és rendezés, szabályozás, csatornázás stb. folytán értékben emelkedtek, nagyobb átirási illetékek legyenek sújthatók. A bizottság úgy látta, hogy az aradi viszonyokhoz mérve a javaslat még időelőtti s ezért a mellőzését ajánlja.

Hasonló sorsban részesült a tanácsnak a pezsgő és kártya megadóztatására vonatkozó s most átdolgozott alakban a közgyűlés elé kerülő javaslata is. E szerint az Aradváros területén elfogyasztott és gyártott pezsgőnek literje egy korona, minden új csomag kártya harminc fillér adóval volna megterhelendő.

A bizottság elvetette a javaslatot, mert felfogása szerint az új adónem az aradi pezsgő ipart tönkre tenné s a kártya adót azért nem ajánlja, mert annak behajtása ellenőrizhetetlen.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 4-én az időjárás: meleg, elvélve csapadék és zivatarok.

— Lovagias ügy a házban. Fővárosi tudósítónk jelenti: A képviselőház mai ülése alatt Visontai Soma képviselő a család jogi terminológiáját fejtegette a teremben több képviselőnek s azt magyarázta, hogy Csemegi annak idején a kis ember védelmére készítette el a sokat támadott paragrafust. Szavaiba belevágott Potocky Dezső képviselő s ezt mondta:

— A család a szidóság büne!

Visontai izgatottan visszazólt:

— Aki egy fajról ilyen állítást mer kockáztatni, az gazember. Mond meg szoknak, akik ezt mondják.

A szóváltás még folytatódott s az volt a következménye, hogy Potocky, Szentiványi Árpád és Leszkay Gyula képviselőkkel provokáltatta Visontait, aki Ugron Gábort és Gaál Gasztont nevezte meg segédjelnek. Az ügyet békésen intézték el.

— Az aradi állami tisztviselők lakbérügye. Az állami tisztviselők aradi körének elnökségétől vett értesülés szerint Barabás Béla képviselő ez ügyben a kor elnökéhez levelet intézett, melyben értesíti, hogy a körnek az aradi lakberek rendezését célzó kérvényét átnyújtotta a miniszterelnöknek, ki azt szívesen fogadta s ama kijelentést tette, hogy e súlyos

indokokkal támogatott kérést kellőleg figyelembe veszi és lehetőleg teljesíteni fogja. Barabás levelében megjegyzi, erősen reményli, hogy a kérést teljesítik s ő a maga részéről nem elégedett meg az ígérettel s az ügyet a pénzügyminiszteriumban is élénk figyelemmel fogja kísérni, kellő alkalommal és helyen teljes befolyását érvényesíteni fogja annak érdekében. Az egyes városoknak az új lakbérosztályokba sorozása, mint a „Pénzügyigazgatás” is jelzi, még nem történt meg.

— Az ingyenes népoktatás. A képviselőház közoktatásügyi bizottsága — mint fővárosi tudósítónk táviratozza — ma délután ülést tartott, melyen Apponyi Albert gróf is résztvett. Az ingyenes népoktatásról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. A vita során Apponyi Albert gróf is felszólt és hosszabb beszédében kijelentette, hogy ő mindenekelőtt a magyar állam érdekeit tartja szem előtt. Szívesen fogadja a hitfelekezetek közreműködését, de csak a javaslat irányában. Megköveteli, hogy minden iskola a hazafias nevelésben pozitív működést fejtson ki és amely iskola nem felel meg a jogos követeléseknek, annak eltörlését szigorú feladatának tekinti. Az általánosan kötelező, ingyenes állami népoktatást nem tartja sem szükségesnek, sem megvalósíthatónak.

— Az állami gyermekmenhely felavatása. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma délelőtt velt a budapesti állami gyermekmenhely felavatása Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, Ruffy Pál, a menhelyek főfelügyelője, Edelsheim-Gyulay Lipót gróf, Széll Kálmán és sok előkelőség jelenlétében. Ruffy Pál üdvözlő beszédére Andrássy Gyula gróf válaszolt, kiemelve különösen Széll Kálmánnak a menhely megteremtése körül szerzett érdemét. Széll Kálmán megleghangú beszédben köszönte meg az üdvözlést, dicsérve Andrássynak társadalmi és politikai tevékenységét. Ezután aláírták az alapító oklevelet és einelyezték az épület zárókövébe.

— Kiss Áron temetése. Debrecenből táviratozzák: Ma délelőtt ment végbe a minap elhunyt Kiss Áron tiszántúli református püspöknek a temetése a főiskola udvarából. A gyászmisén, melyet Antal Gábor és Kenessy Béla püspökök tartottak, résztvett Tisza István gróf egyszázötven főt fogadnak is.

— Az osztrák egyetemi hallgatók sztrájkja. Bécsi táviratok szerint az osztrák egyetemi hallgatók mozgalma óriási arányokat ölt. A mai nap folyamán Ausztria összes egyetemének, főiskoláinak liberális hallgatói elhatározták, hogy holnap az összes osztrák egyetemeken sztrájkba lépnek és ha kell, erőszakkal akadályozzák meg az előadások megtartását. A sztrájkban az összes hallgatósnak körülbelül 80 százaléka fog részt venni. Nincs kiárva, hogy a sztrájk súlyos politikai krízissel is fog járnai.

— Cseh mérnökök Aradon. E hónap közepén szokatlan vendégek érkeznek az aradi mérnök- és építész-egyesületnek. Csehország nagyobb városából 20—25 mérnök tanulmányutra indul Magyarországra és Aradon is kiállnak. Itt néhány napot töltenek s az aradi mérnök- és építészegyesület vezetőségének kalauzolásával megtekintik a város nevezetességeit.

— A mezőgazdasági szesztermelők Wekerlénél. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A magyar mezőgazdasági szesztermelők országos kongresszusának memorandumát ma délelőtt Hrabovszky Guidó képviselő vezetésével küldöttség nyújtotta át Wekerle Sándor miniszterelnöknek és Darányi

Ignác földművelésügyi miniszternek, akik együttesen fogadták a küldöttséget, amelynek szónoka után Wekerle úgy a maga, mint Darányi nevében kijelentette, hogy ennek a kormánynak éppen a *mezőgazdaság istápolása* egyik fő programja. Ez a törekvés abban is nyilvánul, hogy a szesztermelést a mezőgazdáknak biztossítsák. A kormány nem fog olyan intézkedést tenni, amely a mezőgazdaságra nézve káros. A szeszkontingens kérdését a kormány általánosan, nagy, országos szempontok szerint intézi el és úgy állapították azt meg, hogy a mezőgazdasági szesztermelésre nézve veszedelmessé nem válhat. A legkiválóbb szakértők hozzájárulásával készült el a törvényjavaslat és ha az utolsó pillanatokban a mezőgazdasági szesztermelők memorandumát talán figyelembe is fogja venni, úgy gondolja, hogy ez a kérdés már ez idő szerint véglegesen és minden érdeknek a legjobban megfelelőleg el van intézve. A küldöttség a miniszterelnök válaszát nagy éljenzéssel vette tudomásul.

— A városi közszállítók és az Aradi Építőiparosok Szövetsége. Tegnap számunkban *Miniszteri kritika* cím alatt megemlékeztünk arról, hogy a miniszter a városi közszállítókra vonatkozó pályázati hirdetményekben kifogásolta azt a részt, amely szerint a versenytárgyalásokon csak az *Aradi Építőiparosok Szövetségének* tagjai vehetnek részt. E cikkünk folytán ma a következő sorokat kaptuk a fentnevezett szövetségtől:

A szóbanforgó miniszteri leirat egyáltalán nem változtat azon, hogy a városi közszállítókban csak az Aradi Építőiparosok Szövetségének tagjai vehetnek részt. A város idevágó határozata jogerős, azt a miniszter immár meg nem semmisítheti s a mostani leiratnak mindössze az a következménye lesz, hogy a pályázati hirdetményekbe nem kerül bele a sérelmes pont. A város azonban a jogerős határozat alapján *csakis szövetségi tagoknak fog ezentúl is munkát kiadni*, amire nézve *Varjassy* Lajos polgármester úrtól már garanciát is kaptunk. Annál is inkább megtehető ezt a város a miniszteri leirat mellett is, mert a közszállítási szabályzat 16. §-ának 15. lk. pontja szerint a versenytárgyalási hirdetménybe felveendő, hogy a munkát kiadó hivatal fentartja magának az árakra való tekintet nélkül az ajánlatok közötti szabad választás jogát. A 29. lk. §. 6. lk. pontja pedig imperatíve kimondja, hogy *előnyben részesítendő* azon ajánlattevők, akik a szakmabeli munkaadók többsége által alakított és kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályval működő szervezetek munkafeltételeit magukra nézve kötelezőnek elismerik és ezt igazolják. Mindezek szerint a miniszteri leirat csupán a versenytárgyalási hirdetmények szövegében fog változást okozni. A munkák kiadásánál azonban *minden a régi ben marad.*

— Aradi fényképészek kitüntetése. A Magyar Amatőrök Országos Szövetsége által Budapesten rendezett országos fényképkiállítás az aradi kiállítók jelentős sikerével járt. A szakfényképészek csoportjában Weisz Hugó ezüst érmet nyert, az amatőrök közül pedig *Fatax* Jaques Darányi Ignác földművelési miniszter díját, *Matusik* Márton pedig *Légrády* Ottó dr. díját nyerte el. A nevezettek egyben kiállítási bronz érmet kaptak, ugyancsak kivülök: *Herling* Gyula, *Wagner* J. Ágoston, *Somogyi* Jenő, az aradi fotoklub tagjai.

— Uj kabarék és orfeumok a fővárosban. Budapesti írók: Akik a színházak számának emelkedésével akarják bizonyítani Budapest

világvárosi jellegét, szeptemberrben örvendő színházmegnyitásoknak lehetnek tanúi. *Steinhart Géza*, a kitűnő komikus, aki az utóbbi időben Bécsben aratott sikereket, az Erzsébetkörúton fogja megnyitni új orfeumát. A Meteor szálló óriási kávéház helyiségét alakíttatja át célra és amint az előkészületekből kitűnik, orfeuma vetekedni fog a *Fővárosi Orfeum* méreteivel. Ugyancsak az Erzsébetkörúton épül *Fodor Oszkár*nak, a Népszínház volt rendezőjének orfeuma, melynek Royal Orfeum lesz a neve. *Fodor Oszkár* újra fel akarja eleveníteni a Fővárosi Orfeum „Tarka Szinpadát” és külön kabarét-szinpadot alapít, melyen vig egyfelvonások fognak színpadon. Érdekes a két meglévő kabarének, a Bonbonniernek és Modern Színháznak szerepcseréje. Tudjuk, hogy Nagy Endre, a Bonbonnier volt vezetője vette bérbe a Modern Színház helyiségét, melyet Nagy Endre kabarétja néven fog megnyitni. A Bonbonniert pedig hír szerint *Medgyaszai Vilma*, a Modern Színház volt starja veszi bérbe és „Medgyaszai Kabarét” néven akarja majd párisi minták szerint megnyitni Budapest legfinomabb kabaréjait.

— Egressy Ákos halála. Budapesti írók: Egressy Ákos, a Nemzeti Színház tagját tegnap baleset érte. Az agg művész a Dohány utcában át akart menni a kocsin, amikor egy automobil jött gyors iramban *Egressy* félreugrott, de ugrás közben elesett és karján, testén szúródást szenvedett. Egy, a közelben lévő orvos kötözte be a sebesült művészt, aki ma már jobban érzi magát.

— Atléta-öklől a konkurrenca szolgálatában. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A Karoly-körút és *Semmelweis* utca közt levő Rózer-bazárban egy hatalmas atléta természetű ember, a „Nagy és fia” butorkereskedő cég alkalmazottja meg támadta a velük szomszédos *Grosshändler* butorkereskedőt és véresre verte. A verekezésbe beleszólt az uca közönsége is *Grosshändler*nek segítségére sietett két fia. A verekedők végre szétválasztotta a rendőrség és megindította ellenük az eljárást. A *Grosshändler* üzlet tulajdonosa úgy adja elő a dolgot, hogy a Nagy és fia cég régóta erőszakos konkurrenciát folytat ellenük, a vevőket elfogja és erre a célra a városi ügyésztől egy atléta szerződötetett, aki minden vevőt erőszakkal eltoz a Nagy-féle üzletbe. Ez az atléta ma reggel, amikor eljárása ellen az öreg *Grosshändler* tiltakozott, az öreg szó nélküli megtámadta és véresre verte. A Nagy-cég ezzel szemben azt állítja, hogy a verekezés oka *Grosshändler* volt.

— Késelés a megtagadott hitel miatt. Ma este tíz órakor *Duma Sándor* cukorka árúst egy eddig ismeretlen nevű ember, a Csatorna utca 10. számú háza előtt orozva hátulról nyakszirtten szurta. A sebesült vallomása szerint a tettes ma este cukorkát akart tőle vásárolni hitelbe s ő ezt megtagadta. *Duma* sérülése nyolc napon belül gyógyul. A rendőrség a tettest nyomozza.

— Körözött nemzetközi szélhámosok. Fővárosi tudósítónk jelenti: Páris, Bécs, Budapest és Monte Carlo rendőrsége jól ismeri *Róth Emánuel* és *Löwinger József* két két jó madarat, kiknek bölcsője Duna-szerdahelyen rigott. Hol mint hamisjátékosok szerepeltek, Párisban pedig *Róth Emánuel* leánykereskedéssel foglalkozott. Monte-Carlóban női vett egy cecottot s miután zsebre vágta a pénzt, megszökött. *Löwinger József* Berlinben betörést követett el, Párisban mint magyar gróf szerepelt és így követett el számtalan szélhámosi átsöt. Ez a két nemzetközli csaló legutóbb most társaságot alakított, együtt dolgoznak. Ennélfogva együtt körözi őket a rendőrség, mindkettő ellen elfogató parancsot adott ki a budapesti, zágrábi és nagyváradi törvényszék. *Róth Emánuel* és *Löwinger József* Budapesten kezdték meg pályafutásukat. Ugyanők voltak mindkettő, *Róth* tavaly meg nősült és felesége nevére 2400 koronás váltóhamisítást követett el. Azután megszökött. *Löwinger József* pedig sikkasztások elkövetése után tüntet el a láthatárról. Egy év alatt e társas cég hihetetlen nagymennyiségű bűncselekményt követett el külföldön. A rendőrség most bugyon keresi őket.

— A Good-Templar-rend aradi „Kitartás” páholya holnap, csütörtökön este fél kilenc órakor nyilvános felolvasó-ülést tart a páholyának a munkásbetegséggyógyító pénztár épületében levő helyiségében. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— Uj gubóbevaltó állomás. A selyemgubó bevaltó állomást az *Aulich*-utcai lovardából a honvédhuszár laktanya mögötti barak helyiségébe helyezték át.

— Aradi fényképész kitüntetése. Alig két hete, hogy Budapesten megnyitott a műcsarnokban a művészi fényképkiállítás, melynek oly nagy sikere volt. Már a mai napon a júri a díjazásokat is elvégezte, az első díj nyertesek között ezüst éremmel Weisz Hugó aradi fényképész is jutalmazva lett. A hivatalos fényképészeti szaklap a Weisz Hugó képeiről a következőket írja: Pár excellence alkotásokkal találkozunk a IV-ik teremben, a melyben a rendezőség jóvoltából egy pár művészlelek adott egymásnak találkozót. Bámulatosan szép kollekcióval szerepel Weisz Hugó (Arad), aki csupa modern és izig végig átértett gyönyörű képeivel tesz tanúságot fotoművész voltáról. Minden képe csupa festői hangulat, lelket, szemet gyönyörködtető pompás alkotás. Az Amatőr a következőket írja: A IV-ik teremben a modern arcképtanulmányok dominálnak. Így különösen az aradi Weisz Hugó fényképészek, a hírneves berlini *Nikola Perscheid*-nak hatására való finom arcképei válnak ki. Weisz Hugó ezen kiállítás bezárta után Aradon is befogja mutatni kiállított képeit. 2173.

— Molypusztító és rovarpor legjobb minőségben *Vojtek* és *Weisz*nál Aradon. 191.

● A kiváló bór- és lítiumos gyógyforrás ●

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

● Kapható Árványkereskedésben vagy a Salva-Lipóci Salvaforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfparki 8. ●

1901

Ma este katona-zene
Láng Testvéreknél
Teljesen új mozgófényképek.

— Szabad bemenet. —

TORVÉNYKEZÉS.

§ Plágium: vád, becsületsértés. *Reiner Adolf*, a lugosi „Süduogarische Bote” szerkesztője plágiummal vádolta meg *Rosenzweig Mór* ottani tanítót s lapjának 1907. januári számában azt írta, hogy: „*Rosenzweig* ur! Ne másoljon le máskor eredeti tárcákat s ne adja ki őket sajátjának.” *Rosenzweig* panaszára a lugosi törvényszék foglalkozott ez ügygel, de felmentette a vádlottat. A temesvári tábla megállapította a becsületsértést s 60 korona pénzbüntetésre ítélte. A kir. Kuria ma *Saterényi Gyula* dr., a panaszos képviselőjének indítványára 8 napi fogságra ítélte a vádlott szerkesztőt.

VÁROS ÉS MEGYE

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat. —

Arad város törvényhatósági bizottsága június hó 10 én d. u. 4 órakor rendes havi közgyűlést tart, amelyen a tárgyalás alá kerülő ügydarabok sorrendje ez:

A polgármester május havi jelentése. — A m. kir. belügyminiszteriumnak intézkvénye a rendőrlégénység szaporítása tárgyában hozott határozat jóváhagyása iránt. — Polgármester előterjesztése *Hiring Károly* esztergályos segéd kérvénye tárgyában visszahozatása esetén a város községi kötelekésbe való felvétele iránt. — Ugyanaz előterjesztése *Dengi József* által tett alapítvány elfogadása s az alapító levélnek kormányhatósági jóváhagyás céljából való felterjesztése iránt. — *Müller Károly* törvényhatósági bizottsági tagnak indítványa a második műhelytemnek Aradon felállítására iránt teendő intézkedések tárgyában. — A tanács beterjesztli

az új építkezési szabályrendelet tervezetét elfogadás végett. — Rudas Samunak felelőssége a tanácsnak 18628/1908. számú határozata ellen. — A tisztviselők ügyessége betérjesztli a Fodor és Reisingerrel, Szabó Jósseffel és Steiner Jósseffel az elemliskolák felépítésére nézve kötött szerződéseket jóváhagyás végett. — A tanácsnak javaslata a posta és távirat igazgatóság által kért 48 négyszögöl utca területnek átengedése iránt. — Ugyanannak előterjesztése a tanítóképzőintézetnek gazdasági keretében tárgyában. — A közgyűlésnek határozata a Weitzer vagongyárnak eladott terület tárgyában. — Ugyanannak határozata a főreáliskola cöljaira átengedett terület tárgyában. — A tanácsnak jelentése az autómobil omnibuszok részére szükséges benzín mennyiségnek beszerzéséről. — Florutz Jánosnak felelőssége a tanácsnak 11479. és 14481/1908. számú határozata ellen. — A tisztviselők ügyessége bemutatja az Oravetz Miklóssal falerakóhely bérlete iránt megkötött szerződést. — A tanács betérjesztli a gyámpénztár szárszámadását 1907. évről. — A tanács előterjesztése a kormányhatóságilag jóváhagyott pénzkészítési szabályrendelet életbe léptetése tárgyában. — A tanács előterjesztése a folyó évi március hónapban elő és leírt állami adónak megfelelő községi adó elő és leírása tárgyában. — A kereskedelemügyi miniszter leírata az 1905—1906 évi utadó alap szárszámadásnak jóváhagyása tárgyában. — Az aradi kereskedelmi és iparkamara megkeresése az Aradon létesíteni kért technológiai iparmúzeum érdekében eljáró küldöttségben való részvétel tárgyában.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

(b) Budapest. Ez is az előbbi sorsára jutott. Az utóbbi küldemények meg se közelítik a régiéket.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj magyar járadék. Az új vasúti beruházások tudvalevőleg szükségessé teszik egy nagyobb állami kölcsön felvételét, amit a kormány új magyar járadék kibocsátásával készül keresztülvinni. Az új járadék kibocsátásának kérdése, mint fővárosi tudósítónk táviratozza, már a legközelebbi megvalósulás stádiuma előtt áll. Kornfeld Zsigmond főrendiházi tag, a Hitelbank vezérigazgatója, az utolsó tárgyalásokra ma Bécsbe utazott a Rotschild-csoporthoz és holnap tesz jelentést utjának eredményéről Wekerle miniszterelnöknek. Wekerle eredeti tervétől eltérőleg nagyobb összegű járadékot fognak kibocsátani, még pedig előreláthatólag 120 millió koronányi összegben.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 3

Amerika ¼-el magasabb. 5 fillérrel magasabb áruk.

Az áruk 50 kilónként számítva:

	Dél szárlat	5 órai szárlat
Buza októberre . . .	10.25—10.26	10.20—10.21
Zab októberre . . .	7.20—7.21	7.18—7.19
Rozs októberre . . .	8.85—8.86	8.83—8.84
Tengeri májusra . . .	6.34—6.35	6.30—6.31

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény 631.—
Magyar hitelrészvény 751.—

IDEGENEK ARADON.

— Junius 3. —

Fehér kereszt szálloda. Gál Bertalan kereskedő Bécs. — Hartmann J. kereskedő Sopron. — Böhm Bertalan utazó Losonc. — Lux Sándor utazó Bécs. — Czimmer Imre utazó Szeged. — Schwarz Ottó m. kir. gazdasági. — Rechnitz Frigyes utazó Budapest. — Huszár Béla utazó Budapest. — Schwarzenberg Manó utazó Budapest. — Köhegyi Samu mérnök Budapest. — Weisz Dávid utazó Bécs. — Lehatz Bernát utazó Budapest. — Firtbein

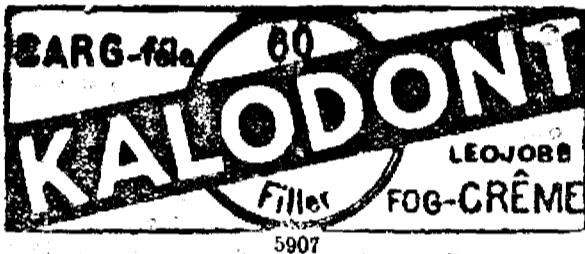
Viktor kereskedő Nagyszombolya. — Gábor Albert utazó Budapest. — Gollen Aladár utazó Bécs. — Rab Rudolf utazó Bécs.

Központi szállója. Thime Alfréd utazó Berlin. — Zerdibel V. utazó Drezda. — Blum L. artistanó Drezda. — Flügel Miksa artlista és neje Drezda. — Singer Oszkár fakereskedő Budapest. — Luhályi Béla utazó Budapest. — Stern Samu utazó Budapest. — Kovács József utazó Szeged. — Bauer Ernő és neje Borossebes. — Schindel Jenő utazó Vác. — Thold Orbán Imre főlevéltárnok Budapest. — Freund Sándor utazó Budapest. — Csengery Árpád mérnök Budapest. — Kell Ignác utazó Budapest. — Prommer Elemér utazó Budapest. — Weiss Nándor kereskedő Budapest. — Szabados József gyógyszerész Pitvaros. — Vámos Jenő fakereskedő Nagyvárad. — Feiner Parkas fakereskedő Szeged. — Tornyai Arnold utazó Budapest.

Vass szálloda Berger Ede kereskedő Hananás. — Popper Péter gazdálkodó Hananás. — Waltmann Márk utazó Budapest. — Schick Simon utazó Budapest. — Brücker József utazó Datta. — László Aladár hivatalnok Arad.

Pannonia szálloda. Kohn Adolf utazó Bécs. — Glück Lajos utazó Szeged. — Szabó Jolán ovónő Szeged.

Junius 28. Az aradi könyvnyomdászok „GUTENBERG DALKÖRE” a Csáfal nagyerdőben sötét hangversenyyel egybekötött NAGY NYÁRI MULATSÁGOT rendez saját zászlója alapja javára. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság július 5-én lesz.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)
Legújabb műsor. Valogatott érdekességek.
Világhírű műsor.

Műsor 1908. június hó 4-én, csütörtökön:

1. Játzóársak. Életkép. — 2. Nápolyi képek. Látványosság. — 3. Színházi szolgáló tréfa. Kacagtató. — 4. A turista vezető menyasszonya. Dráma. — 5. Paradisom konzerválás. Tanulságos. — 6. Mozgótenykép a törvényeséken. Dráma. — 7. Perot a pokolban. Humoros. — 8. Szicília vidéke. Látványosság. — 9. A győztes. Rendkívül érdekes. — 10. Mózes élete és csodatételei. Szenzációs bibliai dráma.

Minden előadás alatt katonazene játszik. — Cukrászda.

Előadások hétköznapokon délután 6 órakor, este 8 órakor és 9 órakor.

Az előadásokra bármikor be lehet menni.

NYILTTER.*

Ügyvédi irodámat
Deák Ferenc-utca 32. szám alá
helyeztem át.

Telefon szám: 585.

Dr. Schmitt Sándor

2165

ügyvéd

Dr. WIENER GYULA

fogorvosi műtermét

Szabadság-tér 20. szám

Gróf Nádasdy palotába

helyezte át.

Rendel reggel 7 órától.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Arad, Weltzer János-u. 13. sz.

Zsinor,

gomb,

bojtok

és rojtok

állandóan raktáron tartatnak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden esetben szakba vágó munkát a leggyorsabban készít. — 838

Telefon 688.

FISCHER ÁRMIN

szobafestő és mázoló

Vörösmarthy-utca 3.

A legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig elvállal munkákat ugyanahelyben, mint vidéken. — 1905

Legideálisabb szer az arc és kéz bőrének ápolására az

„FIZOR”

mely a legkényesebb követelményeknek is teljesen megfelel.

Orvosilag ajánlva.

Kapható apógytárakban és apógyárakban.

Főelárúító hely: 1531

WOJTEK ÉS WEISZ

gyógyár nagykereskedő araknál Aradon.

Kapható Hegedüs Gyula üzletében.

Egy üveg ára: 1 korona 20 fillér.

Áru-üzlet eladás.

Egy elsőrangú mezővárosban könyvileg kimutatandó 80000 korona évi forgalmu

áru-üzlet

nagyobb vállalat miatt

eladó, illetve átadó.

Bővebb felvilágosítást csak direktre komoly vevőnek ad alulírott.

Angelina Tivadar,

Muszka.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári Mányra.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény	10 korona
teljes fűrészháló	1 szelvény	12 korona
hos (Kahát, mad-	1 szelvény	15 korona
rág és mellény)	1 szelvény	17 korona
elégendő, csak	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt feketé szalonruhához 20.—K-ért, szelvényt felöltőszövetet, turistalódot, selyemkangornt stb. stb. gyári áron küld a mint meg-olajháló és szolid cég mindentől ismert pozí- gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

(Minták ingyen és bérmentve.)
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlását közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legelőször árak. Örökös választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

585a

17572/341—1907. szám.

Szabályrendelet

a csendháborítás eltiltása iránt.

Jóváhagyatott a nm. m. kir. belügyminiszter 110240—1907. sz. intézkedéssel.

I. §.

Aki a város területén, utcáin, utakon és általában a szabadban az éjjeli nyugalomra háborító zajt, lármát idéz elő, vagy durva botrán-nyokat okoz, a ki nyilvánosság jellegével bíró mulatóhelyek nyit, vagy zárt helyiségekben, nemkülönben a nyilvános járműveken, mint p. o. vasutakon, közúti vas-pálya kocsikon, társas kocsikon stb. a közrendet vagy a közönség nyugalomát szándékos cselekmény-nyel háborítja, vagy egyes szemé-lyeket közbotránnyal okozó cselek-mények által durván megsért, amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és 100 koronáig terjed-hető pénzbüntetéssel, behajthatat-lanság esetén pedig öt napig ter-jedhető elzárással büntetendő.

Az elzárás időtartama az 1879. évi XL. t. c. 22. §-a értelmében határozandó meg.

A pénzbüntetés az 1901. évi XX. t. c. 23. §-ában megjelölt cé-lokra fordítandó.

2. §.

Ezen kihágásban I-ső fokban bíraskodik a rendőrkapitány, illetve a tanács által megbízott tisztvi-selő, másodfokban a városi tanács és harmadfokban a belügymi-niszter.

15577—1908. szám.

Ezen szabályrendeletet f. évi június hó 1-től kezdve életbelép-tetjük.

Arad, 1908. évi május hó 23.

A városi tanács.

Arad. szab. kir. város rendőrkapitányi hivatalától.

1095—1908. kih.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy Aradon, 1908. évi május hó 22-ik napján felfogott 1 darab kis mokány pej kanca 16 minden jegy nélkül mint gazdátlan jószág folyó évi június hó 19-én d. e. 8 órakor az Óvár-teri piacon tartandó nyilvános ár-verésen a legtöbbet ígérőnek kész-pénzért eladatni fog.

Arad, 1908. évi május hó 31-én.

Rendőrkapitányság.

Jutányos árak!

HA

Molyok ellen biztosan védekezni óhajt,
vagy
Féregmentes lakást és
Tükörfényű padlót

szerez, forduljon bizalommal a

Vöröskereszt Drogeriába
ARAD, Weitzer János-utca 2. sz.

Minorita-palota. 1831

Levél- és
sürgönyezim: Vöröskereszt Drogeria Arad.

A hölgyek tudják legjobban, mily fontos a szép üde arc, mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess, meggyerő külsejű és kedves legyen, hanem a legfonto-sabb, hogy az arcbőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására és a szépség emelésére.

A Földes-féle Margit-Creme

az egy-déli szer, mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szepőket, májfoltokat és az arcot hófehérré teszi.

A Földes-féle MARGIT-CREME páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását mi sem bizonyítja fényesebben, mint azon körülmény, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits und Schön-heits pflege“ nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

A MARGIT-CREME, miként azt számos vegyvizsgálat igazolja, ment minden káros anyagtól és így az arcot bár-mily ideig használják is azt nemcsak nem rontja, hanem késő öreg korig ifju tisztségében tartja meg.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható az egész világon. Ára 1 korona. 281

14868—1908. sz.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a nagy-méltóságú m. kir. Földmivelségi miniszter ur 82900—1908. sz. a kelt rendeletével a répbogár pusztításai és károsításainak lehető megakadályozása végett a mező-gazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. XII. t. c. 58. §-ában adott felhatalmazásánál fogva az ugynevezett répbarkét (lisztes répbogár, Cleonus punctivent ris Germ) valamint a hamvas vicellér bogarat (Otiorrhynchus ligustici Zinne) azon káros állatok és rova-rok közzé soroztam, melyeknek ir-tása az idézett t. c. szerint köte-lező. Miért is ehrendeli, hogy min-den birtok répföldjén az említett bogarakat márciustól június hó közepéig irtani tartozik.

Az irtásra vonatkozó részletes utmutatást a város közelebb ren-delkezésre fogja bocsájtani.

Arad, 1908. évi május hó 9-én.

A városi tanács.

2312—1908. p. m.

Hirdetmény.

Az 1909. évre összeállított es-küldtképes egyének alapajstromát az 1897. évi XXXIII. t. c. 10. §-a értelmében Aradon a városháza I-ső emeletén levő polgármesteri hivatalban 1908. évi június hó 1-től 15-ig bezárólag terjedő 15 napi idő-tartamra közzemlére kiteszük azon kijelentéssel, hogy azt az említett helyen a hivatalos órák alatt bárkinek jogában áll megte-kinteni és akár az alkalmas egyé-nek kihagyása, akár a nem alkal-masak bejegyzése ellen ugyanazon idő alatt hivatalomban írásban be-nyújtandó vagy szóval előterjeszt-hető felszólalással élhet, mely fel-szólalások 1908. június 15-től 23-ig bezárólag terjedő 8 napi időtar-tamra ugyancsak a polgármesteri hivatalban közzemlére lesznek ki-téve s ezen idő alatt a felszólalá-sok ellen bárki észrevétellel élhet. Az észrevételek írásban hivatalom-ban nyújtandók be és szóval ugyan-ott terjeszthetők elő.

Arad, 1908. évi május hó 27-én.

Varjassy,
polgármester.

9571—1908. kh.

Hirdetmény.

A nagym. m. kir. földmivelsé-ügyi miniszter urnak f. é. május hó 18-án 52790/III—2. sz. a. kelt rendeletéből kifolyólag közhirre tétetik, hogy az ország három vár-megyéjében jelenleg uralkodó ra-gadós száj- és körömfájás állati betegség esetleges eltitkolások folytán az országban ismét szét ne hurcoltassék, a mi a gazdakö-zönségnek kiszámíthatatlan káro-kat okozna, felhívom a gazdakö-zönség figyelmét, egyrészt a raga-dós száj- és körömfájás ragadós természetére, másrészt arra, hogy annak legcsekélyebb tüneteit is észlelve állataikon, azt lehető legsürgősebben a kapitányi hiva-talnál jelentsek be.

Fent hivatkozott miniszteri ren-delet értelmében, ha valaki a ka-pitányi hivatalnál jelentést tesz arról, hogy a ragadós száj- és kö-römfájást valahol titkolják és a bejelentés által módot nyújt arra, hogy a betegség elfolytassék, az illető jutalomban fog részesítettetni.

Arad, 1908. évi május hó 29-én.

Sarlot,

lőkapitány.

12428—1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minisz-teriumnak rendelete nyomán ezen-nel közhirre tesszük, hogy a „Mária Anna császárné“ alapítványi bi-zottság pályázatot hirdet a fent nevezett alapítvány jövedelméből két szegény beteg tengerész ka-tona között az 1908. évben kiosztásra kerülő 140—140 koronás se-gélyre.

Az alapítványra oly tengerész katonák bírnak igényvel, kik a cs. és kir. haditengerészet kötelé-kéből tényleges katonai s szolgál-atuk alatt keletkezett betegség miatt, ellátásra igény nélkül bo-csáttattak el.

Az alapítványi segély a folya-modók közül a két legérdemesebb-nek egy évre adományoztatik és augusztus hó 10-én, mint az ala-pító halálának évfordulóján fizet-tetik ki. Azon körülmény, hogy valaki ezen alapítvány jótétemé-nyében már részesült, a segély-díjnak újboli elnyerését nem zárja ki.

Felhivatnak tehát az igényjo-gosultak, hogy a szükséges igaz-oló okmányokkal felszerelt pá-lyázati folyamodványaikat f. évi július hó 1-éig a trieszti cs. és kir. tengerész kerületi parancsnok-ságához nyujtsák be.

A folyamodó által igazolandó:

1., hogy a cs. és kir. haditen-gerészet kötelékéből tényleges ka-tonai szolgálát alatt keletkezett betegség miatt, ellátási igény nél-kül bocsáttatott el.

2., hogy vagyonatlan szegény és segélyre szorult.

Ezen utóbbi körülmény sze-génységi vagy helyhatósági bizo-nyítvánnyal igazolandó.

Július 1-én tul beérkező folya-modványok nem vétetnek figye-lembe.

Arad, 1908. évi április hó 25.

A városi tanács.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AKINEK

Ismeretség híján

házasárra,
nevelőre,
Elővezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellérre,
kartészre.kulcsárra,
gazdasszonyra
szakácsnőre,
szobalányra,
házi- vagy,
irodaszolgára,
pénzbeszedőre
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

AKI

eladni kíván

butort,
songorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát.Esetet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

AKI

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterü-
letet.halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.

AKI

mindeneket vétel vagy bérbevételei csál-
jából keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értesít, ha az

„ARADI KOZLONY”

kísérletet

rovatait használja.

Házvezetőnő,

óvadékképes, felvétetik. Cim a ki-
adóhivatalban. 2166

Kisasszony,

ki a gépirást és a könyvelést is
bírja, állást keres. Cim a kiadó-
hivatalban.

Egy mindenes főzőnőt

keresek. 20 korona bér. Könyök-
utca 6., ajtó 10. 2171

Vizsgalpok

kötő minőségű magyar papíron
100 drb. 90 fillér. Portó 100 darabig
30 fillér 100-600 drbig 72 fillér,
szomszédos forgalomban 21 fillér.
Ha a pénz előre küldetik, 100 Nép-
iskolai Bizonyítvány K. 1.20 Ingusz
t. és fia könyvkereskedésében Arad.
Arad- és temesmegyei telefon 517.
201

Jó írással bíró

fiatalember irodai vagy raktárnoki
állást keres. S. R. jelige. 2150

28 éves nő,

2 középiskolát végzett és mint
kitanult kereskedő, szép írással
rendelkező egyén, valamely meg-
felelő állást keres. Cim a kiadó-
hivatalban. 2184

Irodistát

keres helybeli nagykereskedő.
Ajánlatok fűszerkereskedő alatt a
a kiadóba. 2148

Vesztek könyvtárait

és hangjegyeket. Minden újdonság
raktáron. Antiquar könyvek. Könyv-
tárak berendezése. Nyomatványok
elkészítése. Kölcsönkönyvtár. Viz-
galapok száza 1 korona. Kerpel Izsó
könyv- és papirkereskedése, Ara-
don. 212

Legfinomabb zamatos

málna-szőrpöt küld öt kilós kosár-
füvegekben 8.0, vagy bádoggalack-
ban 7.5, koronáért bérmentve
Cyógyszertár Nagyhalma gyon. 2021

Pörkölt szalonna,

légenszáritott, oldalankint 85-60
kg. nehéz, kapható Rauchbauer
Nándornál, Ujszentannán. 1991

Jég,

kristály tiszta. Kapható havi
bérletben naponta házhoz szállítva.
Petőfi-utca 7/a. Telefon 199. szám.
1631

5458 - 1908. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy az Aradi polgári takarékpénztár r. t. aradi cég mint jelentkező, továbbá Tóth József aradi és Molnár József világosi lakosok mint csatlakozónak kimondott végrehajthatóknak, Barcza István aradi lakos végrehajtást szenvedő elleni 247 korona 47 fillér, 400 kor. és 264 kor. tőkekövetelések és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén levő, Arad Peryáya külvárosában fekvő, az aradi 1592. sz. tjkvben A. + 1. sor 2055. hrszám alatt felvett Kosár-utcai 19. számú ház, udvarra és kertre az árverést 2155 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan Barcza József aradi lakos késedelmes vevő veszélyére bánatpénzének elvesztésével az 1908. évi július hó 3-ik napjának délután 3 órakor az aradi igazságügyi palota földszint jobbra levő 48. sz. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 215 kor. 50 fill.-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3893. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Arad, 1908. évi május hó 23-ik napján.

Aknay,
kir. tszéki bíró.
2164

646 - 1908. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében a debreceni kir. járásbíróóság 1907. Sp. I. 1001/3. számú elrendelő és az aradi kir. járásbíróóságnak 1907. V. 2558/3. számú kiküldő végzése folytán Prelovsky Andras debreceni czég végrehajtó javára Ujházi Andor aradi lakos ellen 421 kor. tőke és jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le- és felülfoglalt és 1146 koronára becsült szobabutorok és egyéb tárgyakból álló ingók a még fizetetlen összeg kielégítésére a helyszínen, vagyis Aradon Boros Béni-tér 15.sz. alatt 1908. évi június hó 6. napjának d. u. 4 órájára kitűzött nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingókat mások is le- és felülfoglalták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. év LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Aradon, 1908. évi május hó 23. napján.

Majmányi Béla,
bir. végrehajtó.

2170

Telefon 665. sz.

Alapított 1839. évben.

Várhol László

uri- és női cipész

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

Miszter-palota a földszintjén (szemben.)

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni 13 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üzletemre. A bekövetkező téli időnyre beszerztem mindennemű bőrkülönlegességeket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket felhívom, hogy lábbelit készítek mindennemű fegyvernemhez a legjobb kivitelben előírás szerint. Az egyenruházati egyletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

541

Várhol László.

Ujszentanna község jegyzői irodájában jegyzői oklevéllel és a közigazgatási teendőiben teljes szakavatottsággal bíró egyén, mint

kisegítőirnok

évi 1000 korona fix fizetés mellett alkalmazást nyerhet.

Személyesen jelentkezők előnyben részesülnek

Az állás azonnal, de legkésőbb e hó 15-ig elfoglalandó.

Ujszentanna, 1908. évi június 3.

Vass Dezső,

2172

jegyző.

Műhely áthelyezés!

Kenderesy és Paladics

épület- és butor-asztalosok

Arad, Deák Ferenc-utca 33. sz.

(Helm-ház.)

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, miszerint

üzletünket

a jelen kor igényeinek megfelelően berendeztük.

Elvállalunk épület, butor, portál, iroda és bolti berendezéseket a legdiszesebb és a legegyszerűbb kivitelben.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

948

Kenderesy és Paladics.

Negyedórán belül megszünteti a

Fejfájást

hirneves

Rozsnyai fejfájás elleni pastilla

1 darab 20 fillér. 6 darab ára 1 korona.

Páratlan hatása

gyomorerősítő-szer

a Rozsnyai-féle

Kárpáti gyomorcsepp.

Kapható csakis:

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárban

801

Arad, Szabadság-tér.

